

köşe bucak Dünya

www.kosebucakdunyadergisi.com.tr

mayıs - haziran 2021 - sayı: 55 fiyatı: 20 tl

ISSN 1301-7687
773301768007

► Mersin ► Kamboçya ► Goethe Müzesi ► Hatay Altınözü ► Berlin ► Sivrihisar ► Sümela Manastırı

Elektrik Enerjisini Yaşam Enerjisine

dönüştürmek için ihtiyacınız olan her şey Konya Enerji'de!

Elektrik enerjisini yaşam enerjisine dönüştüren ürünleri ile yüzlerce markanın bayiliğini üstlenen
KONYA ENERJİ size her zaman en kaliteli **Elektrik Ürünlerini** sunar.

KELEBEKLERİN GİZEMİNİ KEŞFEDİN

**KONYA TROPİKAL
KELEBEK BAHÇESİ**

Kelebek Bahçesi | Çiçek Bahçesi | Macera Kulesi

YENİ UÇUŞ NOKTAMIZ: VANCOUVER

Yeni uçuş noktamıza sizin için aldığımız geniş kapsamlı önlemlerle seyahat edin.

TURKISH AIRLINES

KANADA

TARİHE YOLCULUK İÇİN

Panorama Konya Müzesi

13. yüzyıl Konyasını usta sanatçıların eserleriyle anlatan panoramik müze, Mevlevilik ile ilgili eserlerin olduğu sergi alanı, Türkiye'den ve dünyadan Mevlevihanelerin birebir maketlerinin yer aldığı iç avlusu ile sizleri bekliyor.

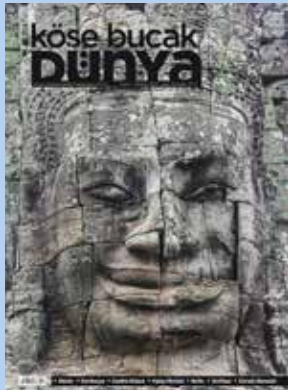

#BenimŞehrim

**BENİM
ŞEHİRİM**

**KONYA
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ**

ALİ SAMİ PALAZ
alisamipalaz@gmail.com

EDITÖRDEN

HER ŞEY MAKUL DÜZEYDE İYİ OLUNCA DÖNERİM

Dünyadan çok uzaklara gitmek istiyorum, ışık neyle taşıyorsa ona binip uzaklaşmak istiyorum. Derdim dünya ile değil, dünyayı bu hale getiren kötülerle. Evrende kuytu bir yer var mı bilmiyorum ama kötüler bulmasın diye kuytularda saklanmak istiyorum.

Kötüler beni fark etmeden arada bir gelip bakarım dünyaya, bir görünüp bir kaybolan kuantum parçacığına tutunarak.

İçim sicimler gibi tir tir titriyor, bedenimi kaplayan esir maddesi milyarlarca ışık yılı uzaktaki bir gök dağından haberler getiriyor. Zaman daraldı diyor haberler. Son yakın ama korkma...

Yanıma biraz müzik alırım fazlaca umut ve basar giderim kozmosun en kıyısına. Her şey makul düzeyde iyi olunca haber salın çabucak dönerim.

Özlerim belki dünyayı, içindekileri değil, dünyanın kendisini. Ah dünya, yaşananlara şaşıyor musun, inanabiliyor musun?

Oralarda belki iyilik tohumları bulurum serperim dünyaya yeşerince döner sıkı sarılırım dünyaya hasret gideririm. Tabi çok geç kalmamış olursam.

Uzarlarda 1001 gece rüyaları görerek vakitimi geçiririm.

Bana ulaşamazsanız endişe etmeyin. Belki de aradığınız kişi ulaşmak istemiyordur.

Gülümseyişle...

YouTube : Köse Bucak Dünya
YouTube : Ali Sami Palaz

YENİ UÇUŞ NOKTAMIZ: NEWARK

Yeni uçuş noktamıza sizin için aldığımız geniş kapsamlı önlemlerle seyahat edin.

TURKISH AIRLINES

İÇİNDEKİLER

12
MERSİN

20
KAMBOÇYA

34
GOETHE
MÜZESİ

40
HATAY
ALTINÖZÜ

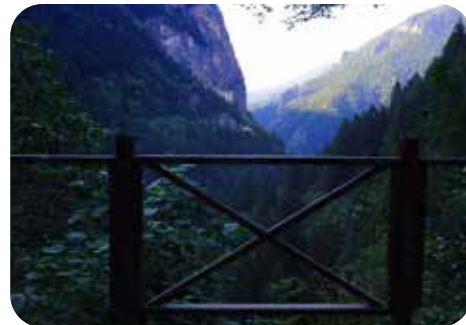
46
BERLİN

54
SİVRİHİSAR

62
SABUN
YAPIMI

68
SÜMELA
MANASTIRI

72
PORTFOLYO

78
DÜNYA
KAZAN
BİZ KEPÇE

Grandeur®

Emayenin Geçmişten Geleceğe Keyifli Yolculuğu

Amacı Aynı Ruhu Farklı

By Savasan®

savasan.com

Ürünlerimiz patentlidir.

BAYAN GİYİMDE
HER MEVSİM ŞIKLIK

YAZ MODASI

HESNA®

TÜRKİYE'NİN HER YERİNDEN!

444 54 90

 www.hesna.com.tr

Benian Çulhaoğlu
Davranış Bilimleri Uzmanı

AŞKIM SEYAHAT

ÇOCUKLARLA HUZURLU SEYAHAT İÇİN ON TAVSİYE

Her ne kadar pandemi süresince evde kalsak da yolculuklar hayatımızda olmaya devam edecek. Seyahat etmeyi seviyorsanız ve çocuğunuz varsa birlikte yolculuğa çıkmaktan başka çareniz yok, demektir. Korkmayın, iyi yetiştirirseniz o da sizin gibi bir gezgin olabilir.

Tabii her çocuk farklı olacaktır. Bazı çocuklar esnektir, bazıları her şey rutin olsun ister, bazıları da en ufak değişiklikte perişan olup ortalığı birbirine katar. Ancak seyahate çıkmaya kararlıysanız yolculuğunuz süresince dünyayı görmekten zevk almalı ve bir ömür boyu kalacak hatıralar yaratmalısınız. Seyahatin amacı da bu değil mi zaten?

İşte çocuklar ve yetişkinler için evden uzakta geçirecekleri zamanı kolaylaştırmamanın birkaç yolu:

1. Aşırı yüklü program yapmaktan vazgeçin. Çocuğunuzun da etkinlik seçmesine izin verin. Paris'e ilk kez gidekseniz Eyfel Kulesi, Louvre Müzesi gezi listenizin başında yer alacaktır. Ancak Disneyland'ı da araya sıkıştırın. Gittiğiniz yerlerde çocuklarınızın ilgisini çekebilecek müzeleri araştırın. Tren müzeleri, araba müzeleri, oyuncak müzeleri çocukları cezp eder. Özellikle interaktif bilim müzeleri çocuklar için idealdir.

2. Seyahatiniz süresince, her zaman uyguladığınız kuralların bazılarını uygulamayın. Biraz daha fazla özgürlük tanıyın. Rahatlayın. Elbette, evde hepimiz ekran başında kalma süresini, şekerlemeleri, çocuklarımız için harika olmadığını bildiğimiz tüm diğer şeyleri sınırlandırıyoruz. Seyahat ederken biraz olsun bunu yapmayın. Her gün dondurma yiyebilirsiniz. Fazladan bir saat internette kalmasına izin verin. Bu arada siz de rahatlar kahve içerken kitap okuyabilir, yolculuk notlarınızı tutabilirsiniz. Eve döndüğünüz-

de her şeyin normale döneceğinden emin olun. Çocuklar da tıpkı yetişkinler gibi tatil kurallarının farklı olduğunu anlayabilirler.

3. Yolculuk deneyimi kazanmalarına yardımcı olun. Seyahat, her yaşta çocuk için aydınlatıcı bir deneyimdir. Yeni yiyecekler, manzaralar, arkadaşlar demektir. Yolculuk süresince iletişim kurun. Baktığı şeyleri anlamasına, öğrenmesine yardımcı olun. Anlatın, sorularını cevaplayın.

4. Çantasını birlikte hazırlayın. Hangi çantadan kimin sorumlu olduğu konusunda net olun. Çocuğunuzun oyuncakları ve aktiviteleri için gerekli malzemelerden oluşan birlikte hazırlayacağınız çantasını izin verin kendisi taşısin, onu kaybetmemeyi öğrenmeli.

5. Konaklama yeri seçerken çocuğunuzun yaşı ve aile üyelerinin sayısını dikkate alın. Bazen ev kiralamak ya da apart oteller daha iyi bir seçim olabilir. Dışarıda yemek yeme maliyetinden tasarruf etmek için mutfaktan yararlanabilirsiniz. Geniş bir alanda rahatça yayılabilirsiniz. Bir ev kiralamanın dezavantajı: çocuk kulübü, su kaydıraklı havuz gibi otel olanaklarını kaçırmaktır. Otelde kalırsanız, suit oda değilse, balkonlu bir odaya sahip olmak, çocuklarınız uyuduktan sonra ışıkları açamayacağınızdan vakit geçirebileceğiniz bir yer anlamına gelir. Tatil köyleri de bazen uygun seçimler sunabilir. Çocuk kulüpleri işinizi kolaylaştırabilir.

Çocuklarla Nasıl Seyahat Edilir

6. Bebekler için rutin önemlidir. Bebeğinizin yemek yeme ve uyku programına mümkün mertebe uymaya çalışın ve günlerinizi buna göre planlayın. İki yaşına kadar çocuklar birçok açıdan seyahat etmesi en kolay olanlardır. Rahat bir ortam yarattığınız ve rutinde tuttuğunuz sü-

rece onları her yere götürebilir ve mutlu edebilirsiniz.

7. Bebekler de çocuklar gibi eğlenceyi severler. Yanınızda onu eğlendirecek şeyler bulundurun. Seyahatiniz boyunca bebeğinizin en sevdiği oyuncak, resimli kitap, bardak, biberon gibi sevdiği eşyaları yanınızda olmalı. Bütün gün bir bebek arabasına hapsetmeyin. Bebeğinize yürüme ve biraz egzersiz yapma fırsatı verin. Henüz yürüyemiyorsa bir minder üzerinde uzanabilir ya da yuvarlanabilir. Yeni yürümeye başlayan çocuğunuzun etrafta koşması gereken ne kadar açık alan varsa o kadar mutlu olacağını unutmayın.

8. Acıkmaya, susamaya karşı tedbirli olun. Yanınıza muhakkak su ve atıştırmalık yiyecekler alın. Midesini bulandırmayacak kraker, bisküvi ya da sevdiği şeylerden oluşan sandviç olabilir. Çocuğunuzun midesi ne kadar rahat olursa yolculuk o kadar rahat geçecek demektir. Eğer çocuğunuz küçükse yanınıza biberonunu almanız yeterlidir. Bebekler ile yolculuk çok daha kolaydır. Karnını doyurup, altını temiz tuttuğunuz takdirde size hiç sorun çıkarmazlar.

9. Sıcağa karşı dikkatli olun. Sıcak havalarda güneş ışınlarından korumak için güneş kremi sürün. Mutlaka şapka giydirin. Yanınıza sıvrisinek ya da haşerelere karşı çocuğunuzun cildini tahriş etmeyecek koruyucu spreyler almayı ihmal etmeyin.

10. İlaçlarını almayı unutmayın. Yolculuk esnasında karşılabileceğiniz sağlık problemlerine karşı tedbirli olun. Hava değişimi onu hasta edebilir. Yorgunluk küçük vücudunun güçsüz düşmesine sebep olabilir. Yanınızda mutlaka derece bulundurun. Çocuğunuzun ateş düşürücü şuruplarını ve vitaminlerini almayı unutmayın. Bebeğiniz için pudra ve pişik kremlerini çantanızdan eksik etmeyin.

BU MUTFAK'TA SAĞLIK VAR

Türkiye'nin Dört Bir Yanından Gelen Yöresel ve Sağlıklı Gıdalar Miss Mutfak'ta Lezzete Dönüşüyor...

Sosyal Mesafe Düzenine Uygun Bahçemizde Haftaİçi Her Gün 10:00 - 20:00 Arası Hizmetinizdeyiz.

missmutfak.com

miss
mutfak

ONLINE
MENÜ

Sipariş Hattı
323 miss
6 4 7 7

Melikşah Mh. Zühre Sk. No:4 Meram / KONYA

f /missmutfakcom

MERSİN'DE YOLUNUZU DEĞİŞTİRECEK BİRKAÇ ROTA

Yazı ve Fotoğraflar: **Elmasnur Can**

Güneydoğudan batıya doğru yol alırken,-geçiş güzergahımızda bulunan Mersin'e üç günlük bir program hazırladık.Aslında Hatay seyahatimizde oldukça yorulmuş Mersinde kendimizi istirahate çekmeyi düşünüyorduk fakat dinlenmek bizim prensibimiz değildi.Bazen aynı şey otel rezervasyonu yaptırıp otelden çıkmaya-lım tatillerinde de başımıza hep geldi .Bu sözümüzü hiç tutamıyor,mutlaka keşfedilecek bir yer bulup doğaçlama gezmeye bırakıyoruz kendimizi.Mersin'de de öyle oldu;hemen bir kahverengi tabela gözümüze ilişti.

Yaşlanınca sadece dinlenilen tatilleri de-neriz,şimdi gücümüz varken yeni yerler keşfetmeli.

Bu sefer Mersin de çokta bilinmeyen yerleri gezmeye çalıştık.Mersinin hepsini anlatmaya kalksak bu sayfalar yetmez,öyle çok medeniyete ev sahipliği yapmış ki her karışında ayrı bir tarih yatıyor.Bizde enteresan ve ikinci plana atılan bir kaç rotayı derledik.

Yer köprü şelası,Kız kalesi ,Cennet Ce-

hennem obrukları,Gilindere mağarası,A-namorium antik kentini duymuşsunuz yada geçmişsinizdir sıra vakit ayıramadıklarınızda.

KANLI DİVANE;

Gerek efsaneleri,gerekse göz dolduran görselleri ile bizi oldukça etkiledi.

Mersin Erdemli ilçesinde büyük bir obruğun etrafında kurulmuş olan kent,henlenistik dönemden geç antik döneme kadar iskan gördüğü için birçok krallık ve dönemden izler barındırır.(m.ö:2-m.ö:7.y.y.) En eski kalıntıların Olba hanedanlığına ait olduğu,kanlı divane kentinin de Olba krallığının liman görevini üstlendiği düşünülüyor.Sonraki yıllarda Doğu Roma imparatorluğunca yönetildiği ve bu dönemde de önemli bir hristiyanlık merkezi olarak kullanıldığı bilinmektedir.

Obruğun kuzeydoğu köşesinde papylos kilisesi tüm ihtişamı ile karşınıza çıkıyor. Papylos adında bir kişinin bu bazilikayı adak borcunu ödemek için yaptırdığı

letonun üzerindeki kitabede yazılıdır.Ob-ruğun kuzeyinden yukarı çıkıldığında da göz kaaştıran başka bir büyük yapı kraliçe Aba'nın iki oğlu ve kocasına yaptırdığı mezardır.

Kent geç antik dönemde de çoğunlukla zeytin işleme atölyeleri ve barınma ihtiyacına yönelik kullanılmıştır.

Obruğun içinde şimdiki şartlarda bile yapılması zor görünen iki önemli kabartma bulunuyor,bunlardan birincisi;Armaranxas ailesine ait olan kabartmadır.İkincisi ise;Likya askeri olduğu düşünülen bir savaşı kabartmasıdır.

Kanlı divanenin ismine ilişkin efsanelerden ikisini aktaracağım.Birinci söylenti;obruğun içindeki toprak kırmızı olduğu için yağın yağmurlar bu görüntüyü daha da kızılaştırıyor bunun için bu isim kullanılıyormuş.

İkinci söylenti;obruğun içinde çeşitli vahşi gösteriler oluyormuş,mesela iki şövalyenin ölümüne dövüşünü asiller yukarıdan izliyormuş,ortamdaki akustik

o kadar güçlü ki bu söylenti bana çok etkileyici geldi çünkü aşağıda kuş uça sesi yukarı gümbür gümbür geliyor.Şimdi siz kazananın hayatta kaldığı o dövüşleri hayal edin.Birde suçluların vahşi hayvanlara yem edildiği efsanesi var tabi.

Kanlı divane kesinlikle bahar aylarında gezmeniz gereken ve en az üç saatinizi alan keyifli bir rota.

ÇANAKÇI NEKROPOLÜ

Kanlı divane obruğunun batısında bir kaç km uzaklıkta bulunan kaya mezarları oldukça eski örneklerdir.Birkaç lahit ve 9 adet kayaya oyulmuş mezar bulunmaktadırlar.Figürler arasında baş örtülü kadınlar,eli kılıçlı askerler ve uzanmış erkekler vardır.Mezarlardan birinin sahibi Appas mezarın üzerine şöyle yazdırmıştır"Mezarımı soymaya kalkınlar ZEUS,HELİOS ve ATHENA tapınaklarına ceza ödemesi gerekecektir."

KİSECİK KANYONU

Burayı size fotoğraflar anlatsın. Ben bir kaç önemli noktayı bırakıp gidiyorum.

- 1) Yolu biraz çetrefilli ama doğa harikası, normal havada her aracın gidebileceği bir yol.
- 2) Kanyon girişinin özel mülk olduğunu unutmayın piknik yapmak isterseniz mülk sahibinin koyduğu üç dört masadan birini kiralayabilirsiniz.
- 3) Gitmişken bu tertemiz buz gibi suda mutlaka yüzün.
- 4) Bu manzarayı başka çok az yerde bulabilirsiniz. Necmettin amcanın kendi imkanları ile yaptığı sala binerek kanyonun içlerine yarım saatlik eğlenceli bir yolculuk yapabilirsiniz.

Kanyona ulaşım için Mersin Çamlıyala ilçesi Ayvagediği yaylasından Böğrü eğri köyüne giden yolu takip ederek ulaşabilirsiniz. Bu eşsiz güzelliğe yöre halkı da "SAKLI CENNET" adını vermiş.

UZUNCA BURÇ

Helenistik dönemin anadoludaki kalıntılarını barındırıyor. Tek sıra 36 sütunla çevrili oluşu, periptelos tarzında en eski tapınaklardan biri olarak sanat tarihinde önemli bir yere sahiptir. Ören yerinde: Zeus kutsal alanı, antik tiyatro, sütunlu cadde, anıtsal giriş kapıları, Tyche tapınağı gibi önemli noktalar yer alıyor. Silifke'ye 30 km uzaklıktaki Uzuncaburç mahallesinden ulaşabilirsiniz. Bu merkezin 4 km uzağında da Olba antik kenti bulunmaktadır. En güzel yanları da bir birlerine

yakın oluşudur.

OLBA ANTİK KENTİ

Antik dönemde Olba krallığının merkezi, Hristiyanlık döneminde psikoposluk merkezi olan kent çok sayıda dini yapıya ev sahipliği yapıyor. En önemli kalıntısı ise su kemerleridir. Buradan giriş yapıp vadiye ilerlerken kemik parçaları karşınıza çıkabilir. Bastığımız her yerden tarih fışkırıyor. Çalışmalar halen devam ettiği için yeni buluşlar an meselesi. Burada yaşayan bölge halkından dinlediğimiz kadıyla kralın kızının mezarı bulunmuş.

Kazı alanlarında modern mimaride bile bu kadar düzenli yapılması mümkün olmayan mozaik döşemesi gözümüze ilişti.

CAMBAZLI KİLİSESİ

Cambazlı köyünde bulunan kilise m.s. 5. y.y. yapılmış bazilika planlı ve 3 nefli dörtgen şeklinde tasarlanmıştır. Çatısı yıkılmış olan kilise benzerleri arasında orjinal özelliklerini korumuş en iyi örneklerden biri fakat restorasyon bölge halkının hoşuna gitmemiş eski harabe halinin daha etkileyici olduğunu söylüyorlar.

Sizleri biraz kültürel karmaşık bilgilere boğmuş olabiliriz ama inanın bunları okuyup gezdiğiniz zaman aldığınız keyifte bambaşka olacaktır. Beğendiğiniz her rotayı görmeyi dileriz

Ahşabın hikayesi burada başlar

HASAN KULU

ORMAN ÜRÜNLERİ

Laminat Parke , Isıl İşlem Ahşap Palet ve Sandık, Kamelyalık Kereste,
F. Joint Lamine Profil ve Panel, İnşaatlık ve Doğramalık Kereste, Fırınlı Masif Çam ve Kayın Parke,
Fırınlı Taban Lambri, Döşeme Tahtası, İthal OSB ve PLYWOOD

0332
444 5856

www.hasankulu.com
info@hasankulu.com

Ağaç İşleri Sanayi Kırımlı Sk.
No:35 PK 42300 Selçuklu/KONYA
Faks: 0332 2493176

HASAN KULU
Orman Ürünleri A.Ş.

KAMBOÇYA

Yazı ve Fotoğraflar: Ali Sami Palaz

Tayland'ın başkenti Bangkok'tan, Kamboçya'nın başkenti Phnom Penh'e 1,5 saatlik uçak yolculuğu ile ulaşıyorum. Türklere kapıda vize veriyorlar. Vize işlemlerimin ardından, akşam saatlerinde, bir taksiye binip otelime doğru ilerliyorum. Ülke hakkında ki ilk izlenimim, Kamboçya'nın yaşadığı Kızıl Khemer katliamının travmasını halen atlatabileceği olmasındı. Baktığım her yerde katliam halen sürüyor yada dün bitmiş gibi bir hava esiyordu.

İnsanlar Kamboçya'ya ne görmek için gider? Tabi ki Siem Reap şehrinde ki Angkor Wat tapınaklarını görmek için giderler ama ülkenin kötü geçmişiyle yüzleşmekten de kaçamazlar.

Sabah saatlerinde heyecanla şehrin çarşısını pazarını dolaşmak için dışarıya çıkıyorum. Başkentin ana caddeleri ve meydanları beklediğimden sakın. Birkaç sokak gezip bir pazara giriyorum. Kamboçyalıların yüzerlide, uzak doğu insan-

larınin yüzerlide görmeyi beklediğim gülümsemeyi göremiyorum. Sanki herkes yasta...

Kamboçya'nın beni hayrete düşüren ve anlamakta zorlandığım bir geçmişi var. İşte o geçmişte yaşananlar, bugün ülke halkının halen yakasını bırakmıyor. Nüfusu 40 milyon olan ülkede bir o kadar da mayın var ve o mayınlar halen insanları öldürmeye yada sakat bırakmaya devam ediyor. Sokakta gördüğüm insanlar ya 1975 yılında yaşanmış soykırımı yaşamış yada tanığı. Her dört kişiden birinin mayınlar yüzünden kolu, bacağı kopmuş veya kör olmuş. Tüm bunlara yazının ilerleyen yerlerinde yeri geldikçe değineceğim.

Başkent Phom Penh'de ilk olarak Kızıl Khemerler zamanında hapisane olarak kullanılmış, bugün ise soykırım müzesi olan Tuol Sleng'e gidiyorum.

Tuol Sleng Soykırım Müzesi

Kamboçya'nın başkenti Phnom Penh şehrinde bulunan ve 1975-1979 yılları arasında Kamboçya'da iktidarı elinde bulunduran Kızıl Kmerler tarafından gerçekleştirilen soykırıma ilişkin bilgi ve belgelerin yer aldığı, işkencelerin anlatıldığı müze.

Şu anda müzenin bulunduğu bina Kızıl Kmerler iktidarı döneminde sorgulama ofisi ve hapisane olarak kullanılmış ve 1975 yılından 1979 yılına ka-

dar yaklaşık 17.000 kişi burada hapsedilmiş. Hapsedilen 17.000 kişiden yalnızca 12'si buradan sağ olarak çıkabilmiş.

Hapishane müzenin girişinde, mahkûmlar için 10 kuralın yazılı olduğu bir tabela

var. Altı numaralı kural dikkatimi çekiyor. "Kırbaçlanırken, elektrik verildiğinde ve sana işkence edilirken ağlamayacaksın". Mahkûmların işkence görürken ve öldükten sonra resimleri çekilmiş. Şimdi bu hapishane müzenin duvarları

bu resimlerle dolu.

V.I.P mahkûmların kaldığı içerisinde yalnızca metal bir yatağın bulunduğu bir odaya giriyorum. Mahkûmun zincirle yatağa bağlandığı yatağın yanında, ihtiyaç gidermek için kullanılan bir kap ve sorgucuların masası var. Duvarda ise burada işkence görmüş ve ölmüş mahkûmun fotoğrafları. Diğer sıradan mahkûmların toplu olarak kaldıkları hücreler ise insanın kanını donduracak derecede kötü durumda...

Duvardaki fotoğraflara bakıyorum. Kimi mahkûmlar fotoğraflar çekilirken, Kameraya cesaretle gözlerini dikmiş bakıyor, kimisi dehşet ve korkuyla. Bazı mahkûmlar, nasıl olurda aynı ülkede yaşadığı bu insanların kendisine böyle bir dehşeti anlayamamış gibi bakıyor. Bu mahkûmlar arasında, kucağında çocuğu ile kadınlar, erkekler, gençler ve çocuklar var. Fotoğraflara bakmakta zorlanıyorum. Sonraki gezeceğim yerde daha vahşice şeylerin yaşandığı yerleri görecekimden habersiz asık suratımla soykırım müzesinden ayrılıyorum.

Kızıl Khmer Ölüm Tarlaları

Ülke genelinde toplu katliam yapılmış 20 binden fazla yer var. Toplamda yaklaşık 2 milyon kişinin işkence, açlık ve hastalık sonucu öldüğü söyleniyor. Bu rakama iç savaş sırasında ölenlerde eklenince sayı 3 milyonu geçiyor.

Kızıl Khmer lideri Pol Pot katliamda sınır tanımamış. Cephaneden tasarruf etme gerekçesi ile infazlar zehir kullanarak, büyük bıçak ya da keskinleştirilmiş bambu çubuklarıyla yapılmış.

Ülkenin çeşitli yerlerinde, içinde kurbanları öldürmede kullanılan kasaturalar, bıçaklar, tahta sopalar, çapalar, bükülü tırmıklar ve

bu gereçlerle öldürülmüş kurbanların kafatasları kanıt olarak bulunur. Hatta çocuklar bile cellâtlar tarafından, başları yağmur ağacı kütüklerine vurularak öldürülür ve anne-babalarının yanına çukura atılmış. Buradaki amaç çocukların büyüdüğünde anne-babalarının intikamını almalarının önüne geçmiştir. Bazı kurbanlardan kendi mezarlarını kazması istenirmiş. İnfaz edilenler bu toplu mezarlara gömülmüş. Bu ölüm tarlasında kurbanların kafatasları, kıyafetleri ve çocukların infaz edildiği, infaz ağacı gibi mekânları görüyorum. Yüzümdeki asıklık kemikleşiyor, boğazımda düğümlenen acı hissi ve sıkışan kalbimle oradan ayrılıyorum. Bu ölüm tarlası binlercesinden sadece biriyim, birçoğuna dokunulmamış bile...

Anghor Wat

Bir araç kiralayıp, başkentte 400 Km uzakta bulunan Siem Reap şehrine gidiyorum. Buraya geliş sebebim dünyanın en büyük tapınağı olan Anghor Wat'ı görmek. Buraya sadece tapınak demek haksızlık olur. Burası aslında çoğu tapınaklardan oluşan bir şehir. Kral 2. Suryavarman (1115-1145) tarafından yaptırılmış, tapınak şehir Anghor Wat, eski Babil, Mısır uygarlıklarını aratmayacak büyüklükte ve güzellikte. Kral 2. Suryavarman'ın vefatından sonra şehir bitirilemeden kaderine terk edilmiş. Buraya harcanan para nedeniyle ülke iflas etmiş ve Khmer uygarlığının sonu gelmiş. Bugün bir ucundan bir ucuna 60 km bulan

şehirde gezilecek her biri bir birinden ihtişamlı ve gizemli bir çok yer var. Ben bu yazımda bunlardan sadece birini ele alacağım. Bu arada belirtmeliyim, Kamboçya bayrağında bu tapınağın üç kulesi yerini almış.

Ağaçlar Tarafından İşgal Edilmiş Tapınak, Ta Prohm

Mutlaka bir yerlerde fotoğraflarını gördüğünüz bu yer gerçekten büyüleyici. Kamboçya ormanlarında bulunan ağaçların yüzlerce yılsonunda yuttuğu tapınak bugün ağaçlarla bütünleşmiş durumda. Angelina jolie'nin Tom Raider filmi burada çekmiş olmasıyla da ünlenen tapınak, her yıl milyonlarca kişi tarafından ziyaret ediliyor. Tapınak 1992 yılında UNESCO tarafından dünya kültür mirası listesine alınarak, koruma altına alınmış.

Tapınağı gezerken kendimi başka bir gezegende hissettim. İpek pamuk ağaçlarının kökleri, binaları sarmış. Metrelerce uzunlukta ki ağacın kökleri on metre yukardan sarkıp binaların çatılarından girip pencerelerinden çıkmış. Bir diğer kök yatay olarak metrelerce ilerleyip, başka bir binanın duvarlarını aşmış, bir diğer binanın salonunda, yer altına doğru yol almış. Ben anlatmaya çalışmayayım, en iyisi fotoğraflara bakarak ne demek istediğimi anlayın.

Tapınak duvarlarında Apsara koruyucu

meleği figürlerinin yanı sıra, hayvan figürleri de bulunuyor. Bu hayvan figürleri arasında dinazorların olması şaşırtıcı. Bu insanlar bin yıl önce dinazorların varlığını nereden biliyorlardı?

Defalarca gitseniz görmekten bıkmayacağınız bir yer. Her mevsim, her saat farklı görünüyor gözünüze. Hava açıkken, kapalıyken, sabah erken, öğleden sonra ve hatta gece bile görmek istiyorsunuz burayı.

İki saat gezdim iki dakika gibi geçti. Bu tapınak ile ilgili videyu Köşe Bucak Dünya Youtube kanalımıza yükledik oradan izleyebilirsiniz.

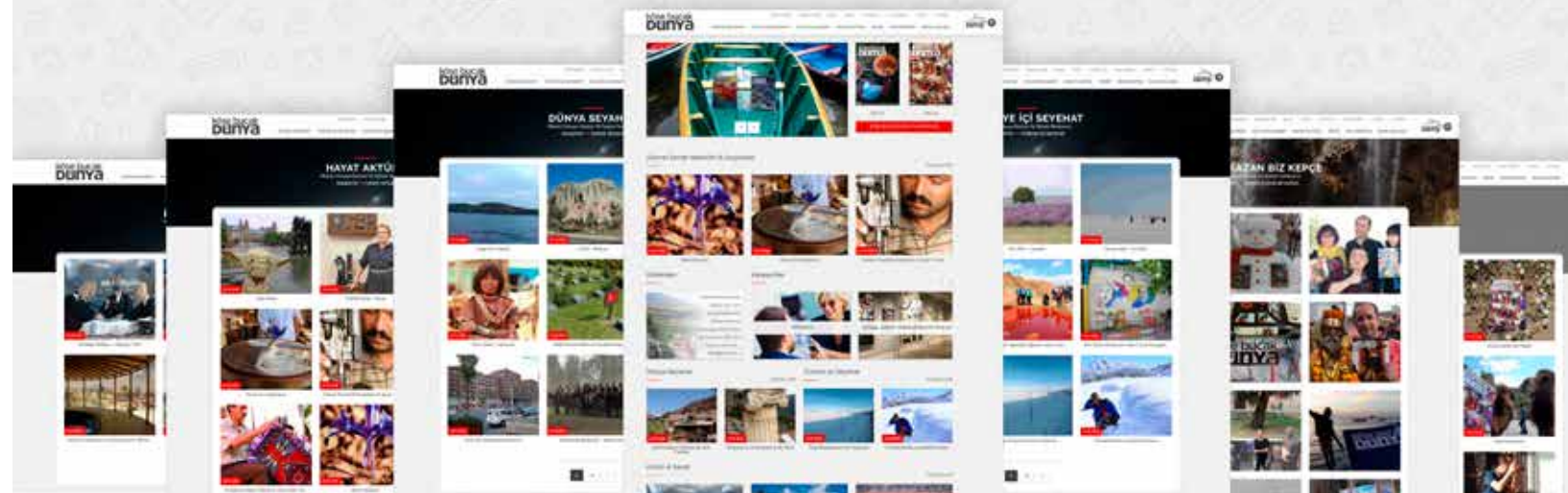
Kamboçya gezim bittiğinde içimde tatlı bir ümitsizlik vardı. Görkemli geçmişinden eser kalmamış ülke bugün dünya'nın en fakir ülkeleri arasında. Kamboçyalıların yaşadıkları bir türlü kafamdan çıkmıyor. Ama gene de gidilesi görülesi bir ülke Kamboçya...

YouTube : Köşe Bucak Dünya

Yeni yüzü ile yayında

www.kosebucakdunyadergisi.com.tr

DÜNYA EDEBİYATININ DEV İSMİ
GOETHE'Yİ ZİYARET

Yazı ve Fotoğraflar: **Benian Çulhaoğlu**

Almanya yolculuğumda “Mutlaka Görmem Gereken Yerler” listesinin başında geliyordu Goethe Evi ve Müzesi. Frankfurt’a gelir gelmez ilk işim, şehir merkezinden yalnızca birkaç dakikalık mesafedeki müze evini ziyaret etmek oldu. Dünya devi bir yazarın yaşamına tanık olmanın heyecanıyla girdim içeriye.

Ünlü yazar Johann Wolfgang von Goethe, 28 Ağustos 1749 yılında Almanya’nın Frankfurt şehrinde Großer Hirschgraben’deki bu evde doğmuş. Ancak yapı, 1944 yılında müttefik devletlerce şehrin bombalanması sırasında hasar görmüş. İkinci Dünya Savaşı’nın ardından mümkün olduğunca orijinal haline yakın bir şekilde yeniden inşa edilmiş ve 1951’de kapılarını ziyaretçilere açmış. Mobilyalar olduğu haliyle muhafaza edilmiş.

Goethe, babası avukat Johann Caspar Goethe, annesi belediye başkanının kızı Katharina Elisabeth Textor ve kız kardeşi Cornelia ile birlikte üniversiteye gidene kadar bu evde yaşamış, sonra da ara sıra gelmiş.

Vitraylarla süslü pencereleri, oymalı ahşap mobilyaları, duvardaki tablo ve aile fotoğraflarıyla refah bir burjuva ailesinin 18.yüzyıl yaşamına tanık oluyorum.

Alman tarzı dört katlı evin her odasının kendine has özelliği var. Barok tarzı unsurlar içeren yemek odası o dönemin modası olan “solgun mavi” renkte döşendiğinden “mavi salon” olarak tanınmış. Yuvarlak yemek masasında yazarın Götz von Berlichingen adlı eserini yazdığı biliniyor.

Yazarın babasına ait bütün bilim dallarından oluşan 2000 civarında kitabın yer aldığı kütüphane, evin en ilgimi çeken yeri. Goethe zamanının çoğunu burada kitap okuyarak geçirmiş.

Küçük yaştan itibaren Fransızca, İngilizce, İtalyanca, Latince ve Eski Yunanca dillerini öğrenen Goethe, Aydınlanma Çağı’nın düşünceleri ile yetiştirilir.

Yazar, babasının arzusu ile Leipzig’de hukuk eğitimi görür. Bu süre içinde dönemin büyük sanatçılarıyla, edebiyatçılarıyla tanışır. Arkeologlar ile dostluk kuran Goethe eski Yunan sanatına ilgi duyar.

Goethe’nin çalışma takviminde bilimsel konuların yanı sıra din, çizim gibi alanlar da yer alır. Ayrıca, çello ve piyano çalmayı, biniciliği, eskrimi ve dans etmeyi öğrenir.

Goethe, hukuk eğitimini Strasbourg Üniversitesi’nde tamamlayarak hukuk doktoru unvanı alır. Eleştirmen Johann Gottfried von Herder, onu eski Alman halk masalları ve İngiliz edebiyatı ile tanıştırır.

1773’te Götz von Berlichingen adlı eseri yayımlanır. Ertesi yıl Genç Werther’in Acıları’nı kaleme alır. Bu kitapta gençliğin düşüncelerini oldukça başarılı şekilde yansıtarak evrensel bir üne kavuşur. Alman edebiyatında Coşkunluk Akımı’nı başlatan yazar olur.

Romanın yanı sıra ilahi ve şiirler de yazar. Felsefe ve doğa bilimleri alanında da birçok eser verir. Eserleri arasında çok sayıda epik ve lirik şiir, 10.000 den fazla mektup, 3000 çizimi bulunur.

Mektupları Alman edebiyatının bir dönemine ışık tutar.

Goethe şiirlerinin “büyük bir itiraf” olduğunu söylemiştir. Dramatik şiir Faust, bir anlamda tüm hayatının itirafıdır.

Yazar aynı zamanda Weimar Dükü’nün özel elçilik danışmanlığının yanı sıra devlet ve askeri alanda hizmetlerde bulunur.

Dünyaca ünlü edebiyatçının varlığını en çok hissettiğim yer: çalışma masasının yer aldığı, onun adeta imparatorluğu yazı stüdyosu oldu. Clavigo ve Faust'un ilk yazımları, müzikal oyunlar, hicivler, Genç Wertherin Acıları adlı romanı ve daha birçok eserini burada yazmış. Duvarları, kendi yaptığı el çizimi resimler süslüyor.

Goethe'nin babasının zengin bir resim koleksiyonu bulunuyor. 18. yüzyılın ortalarında Yedi Yıl Savaşları sırasında Fransız Vali Kont Thoranc'in Goethelerin evinde konakladığı, buradayken yerel sanatçılara resimler yaptırdığı biliniyor. Bazı resimler o döneme ait.

Duvara asılı, şairlerin sembolü olan yıldız ve lir dikkatimi çekiyor. 22 Mart 1832'de yaşama veda eden yazarın Weimar mezarlığında düzenlenen törende katafalkın dekorunda kullanılmış.

Müzedede yer alan, Goethe'nin kendi zamanına ait eserleri gösteren resim galerisi, şair ve oyun yazarının, dönemin sanatı ve sanatçılarıyla olan ilişkisini gözler önüne seriyor.

Pandeminin bitip tekrar özgürce seyahat ettiğimiz günlere döndüğümüzde, bir gün gelir de yolunuz Frankfurt'a düşerse zamanın adeta donduğu bu evi görmeden, yazarın ruhunu hissetmeden dönmeyin.

TÜRKİYE GEZİNLER KULÜBÜ

SEYAHAT BLOĞU

EN GÜNCEL GEZİ YAZILARI SİZLERİ BEKLİYOR !

www.bizgezginler.com

Uğur Demircan
URUGUAY

Salih Doğan
Şiraz

Atilla Atasoy
Kırgızistan

Sevcan Akesi
Cesky Krumlov

F. Şiyima Aksekili
Bir Doğa Harikası: İskoçya

Yekta Erdem
Titicaca Gölü

Orhan Kural
Bermuda Adı Herkesi Korkutuyor

Yako Taragano
Yüzen Tatil Köyü: Cruise

Ali Sami Palaz
Zanzibar

Suat Şimşek
Benin

Hüseyin Gökçe
ABD

Can Topakoğlu
Bilbao - San Sebastian

Timur Özkan
Antarktika

Ahmet Coşkunaydin
Evliya Çelebi, Rüya ve Bangladeş

Nasuh Mahruki
SEYAHAT ETMEK YAŞAMI YENİDEN KEŞFETMEKTİR

Mehpare Sözenler
Gaziantep

İzzet Keribar
Singapur

Zeliha Öz
Myanmar

HATAY ALTINÖZÜ

Yazı: **Mustafa Binol** Kapak Fotoğrafi: **Mehmet Aslan**

Mustafa Binol

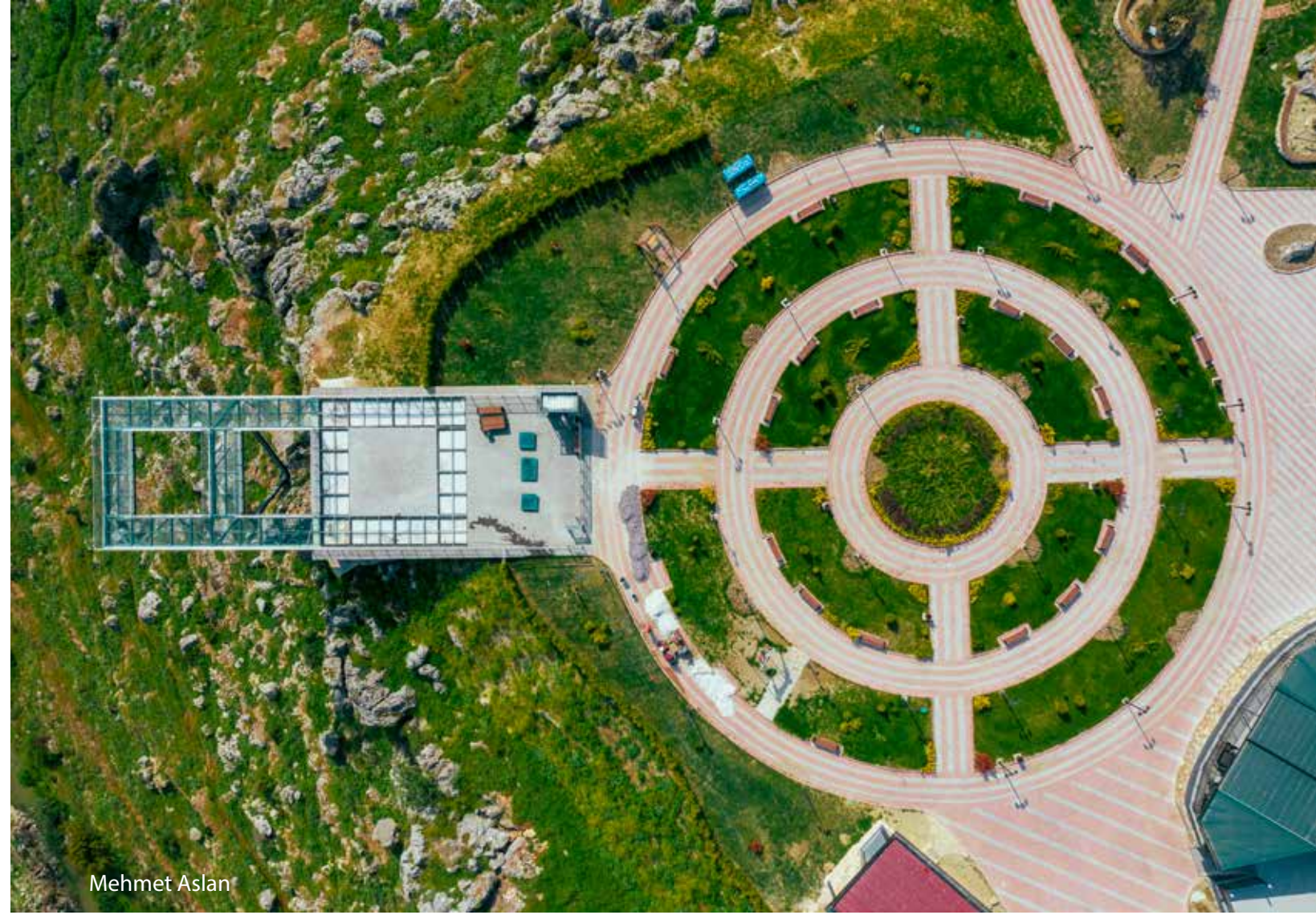
Doyumsuz dünyanın en güzel ülkesinde yaşıyoruz hamdolsun. Bin bir türlü güzelliğe ve harikaliğe aşinasınızdır. Ama yine de hayat size sakladığı sürprizlerden zamanı geldikçe önünüze serpiştirir.

Birçok farklılığı içinde bir hazine gibi barındıran ve sunan Hatay'ımızın Altınözü Belediyesinin bir programı için bu yılın ikinci ayında birkaç günlük ziyaret etme şansımız oldu. Seyahat "Seyahat Edin Sıhhat Bulun" diyen peygamberin tavsiyesine uymak ve gözünüzün, gönlünüzün ferahlığı hissetmek size hatıratlar sunan zamanın güzelliğini keşfetmektir. Seyahat sizi alır en basit bir yolculuğu ummanlara sığmayan mutluluklar, gökyüzünüzü dolduran hatıralar, sinenize bahar güzelliği tadında huzurlar doldurur. Latif seyahat duyguları ile dimağımıza lezzet katan gezinin en çok heyecanlandıran güzelliği ise buğday arazileri görmeye alışık gözlerimde mutluluklar. Karadeniz'de çay ve fındık, Bursa'da kestane ve şeftali, Manisa'da üzüm, Malatya'da kaysı Isparta'da gül ve la-

Ali Can

vanta, Amasya'da elma, Akdeniz'de narenciye ve muz ve daha sayamadığım birçok bahçe gördüm gezdim. Ama ilk kez devasa zeytin bahçelerinin art arda dizilip vadileri süslemesine şahit oldum. Altınözü'nün zeytin bahçeleri

Mehmet Aslan

birbiri arkasına dizilmiş bakımlı yeni budanmış yeşilin her tonunda göz alabildiğine. Güneydoğu Anadolu'dan başlayıp Tekirdağ'a kadar olan sahil bölgesinde zeytinde Dünyanın üretimde dördüncü sırasında tüketimde ikinci sırasında bulunan ülkemizde ben sanırım ilk kez bu kadar zeytin ağacını bir arada görmenin şaşkınlığı hele birde ilk gün kahvaltısında ülkemizde yetişen on yedi türün tabağımda yedi çeşidini görünce daha da attı.

Altınözü adının Osmanlılar zamanında verildiği, o devirde Fatikli mahallesinde düzenlenen tapu kayıtlarından Altınözü isminin geçmesinden anlaşılmaktadır. Altınözü, Müslüman Araplarca alınmasından sonra kale tipi şato anlamına gelen Kasr denilmeye başlanmış ve zamanla bu kelime bozularak, halk arasında Kuseyr denilmeye başlanmıştır. Haçlı seferleri sırasında Frankların eline

Mehmet Aslan

Mehmet Aslan

Ali Can

geçmiş ve durum 150 yıl devam etmiştir. Ancak Memluk Sultanı Baybars daha sonraları Kuseyr (Altınözü) mıntıkasını ele geçirmiş ve bu bölgede 1515 yılına kadar hâkimiyetini sürdürmüştür.

Osmanlı Sultanı Yavuz Sultan Selim

1515 ve 1517 yılları Mısır seferi sırasında Kuseyr mıntıkasını Osmanlı'lara bağlamış ve buralarda fazla altın olduğu için Altınözü adı verilmiştir. II. Abdülhamit'in toprak reformu sırasında Altınözü Halep Vilayetine bağlanmıştır. 1918 ve 1921 yılları I. Dünya Savaşı sonrasında

Altınözü'nde bir çete kurulmuş, bu çete Türkiye-Fransa arasında imzalanan 1921 Ankara anlaşmasına kadar Fransızları 3 yıl süreyle Altınözü'ne sokmamıştır. Ancak Ankara antlaşmasından sonra Altınözü'ne giren Fransızlar ta ki Hatay'ın Türkiye'ye katılışı olan 23 Temmuz 1939'a kadar çetelerle uğraşmıştır. Hatay'ın Türkiye'ye ilhaki ile bu durum son bulmuştur. Hatay il ilan edildikten sonra Altınözü de ilçe olarak 1945 yılında Hatay'a bağlanarak 9 ilçeden biri olmuştur.

Altınözü Hatay'da zeytinin en yoğun olduğu yer olması yanında kırmızı pul biberi ile de meşhur olup çavdar sapından yapılan el sanatı çok yoğun eski usul zeytinyağı tesisleri tütün tarlaları ve meşhur Koz kalesiyle harika bir şehir..

Ali Can

Ihlamurlar Altında Berlin

Yazı ve Fotoğraflar: **Begüm Baykal**

Geçtiğimiz yıl Eylül ayında yaptığım yolculuğu sizlerle uzun süredir paylaşmak istiyordum. Aylardır beklediğim ilham perim sonunda beni ziyaret etti, bende oturdum bilgisayarımın başına.

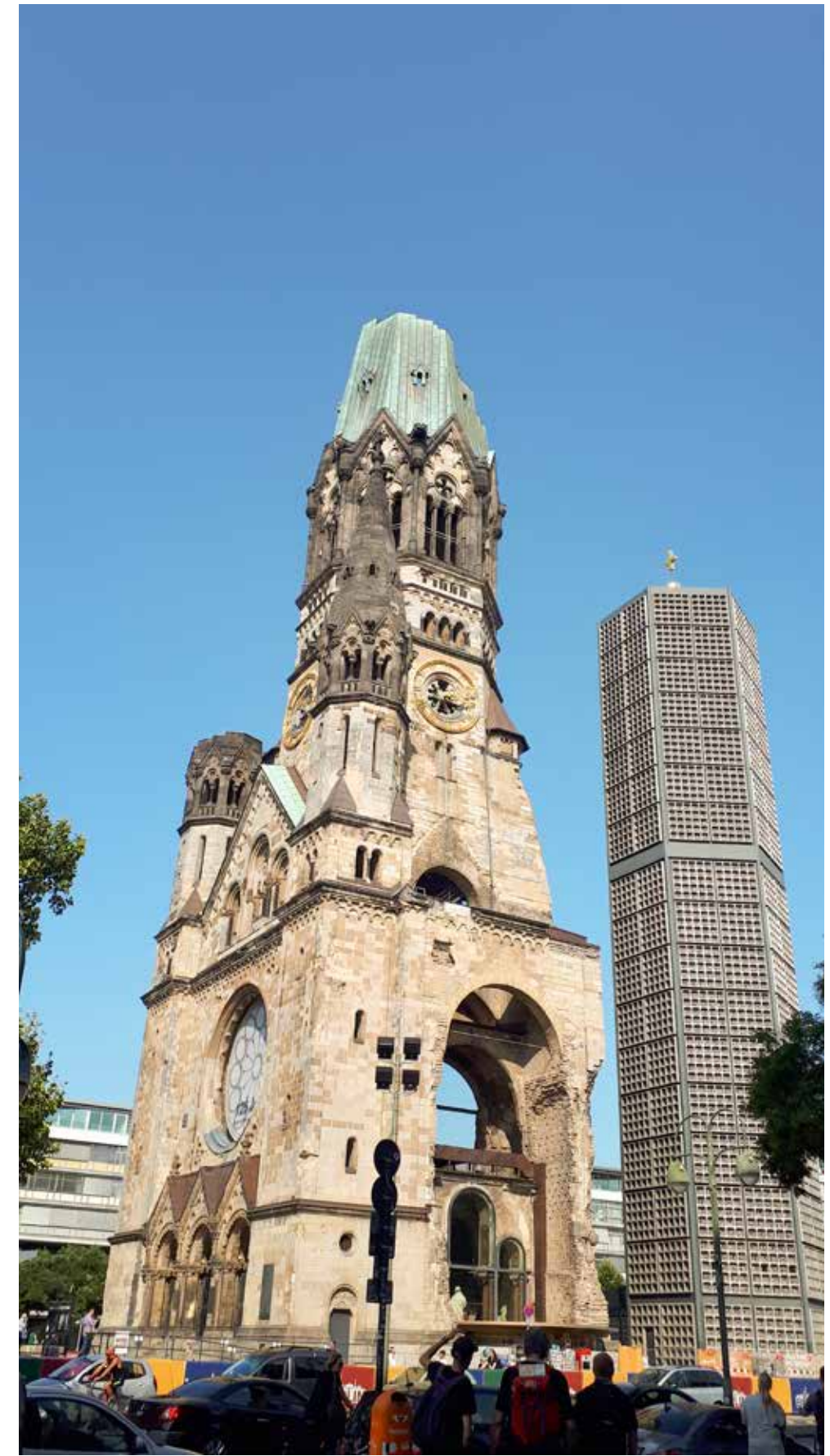
Bir hazırlık, bir telaş yolculuğumuz Almanya'ya. Şimdi hemen uçakla gittiğimizi düşünmeyin! Arabamızla yaptığımız yorucu bir o kadar da eğlenceli bir yolculuktu. Uzun zamandır bu günü

bekliyor, hayalini kuruyordum. Bir pazar günü annem, abim, aile dostumuz Betül ablam ve eşi Ferhat ablimle çıktık yola. Konya'dan Sapanca'ya kadar durmadan ilerledik. Her yolculuğumuzda mutlaka Sapanca Gölü yakınlarındaki dinlenme tesisinde biraz dinlenir sonra yolumuza devam ederiz. İstanbul'a yatsı namazı saatinde vardık. Ayasofya Cami'de namazımızı kıldıktan sonra Edirne'ye kadar yolumuza devam ettik. Geceyi Edirne'de bir otelde geçirdik. Sabah olduğunda ilk Edirne Ulu Camii daha sonra Selimiye Cami'de de namaz kıldık. Çok oyalanmadan Covid-19 testini yaptırmak için Kapı Kule Gümrüğüne gittik. Testlerimizin negatif çıkması sonucuyla Türkiye'ye artık bir süreliğine veda edebiliriz. Sıra-sıyla Bulgaristan, Sırbistan, Macaristan, Çekya... Çekya'da Prag'ın içinden geçtik. Hep gezip görmek istediğim bir şehirdi. Maalesef şehrin içinden geçip yolumuza devam ediyoruz. O bile yetti. Neden mi? Arabada giderken penceremi sonuna kadar açtım, şehrin kokusunu içime çektim. Gözlerimi kapattım, kalbimde hissettim.

Binalarda süsleme niyetine kullanılan heykel kabarıları da gözümünden kaçmadı haliyle.

Üç gün süren yolculuğun sonunda Almanya'ya varmıştık. Berlin'de kalacağımız süre kısıtlı olduğundan (ya da biz öyle düşündüğümüzden) çok fazla dinlenmeden gezmelere başladık. Nelerle karşılaşacağımızı bilmeden, ne kadar kalacağımızı bilmeden... Çoğu yeri birlikte büyüdüğüm can dostum Merve ile beraber gezdik. Sayesinde Berlin'in altını üstüne getirdik diyebilirim. Merve ile ilk durağım Yıkık Kilise olarak bilinen Kaiser Wilhelm Gedächtniskirche. I. Wilhelm anısına, Romanesk tarzda yapılan bu kilise ikinci dünya savaşında tahrip edilmiş, çatısı yıkılmış. Günümüzde kilisenin yanına tekrar daha modern bir kilise inşa edilmiş, eski kilise ise bir anıt olarak kalmış. Kilise mozaiklerle süslenmiş gösterişli bir tavana sahip olduğundan tavandan gözlerimi alamadım. Kilisemize bir hatıra mumu yakarken acaba günah mı diye sorarak bir sonraki durağımıza geçtik. Barok dönemine ait Berlin'in tek mirası sayılan

ve en büyük sarayı kabul edilen Charlottenburg Sarayı tüm ihtişamıyla gözlerimizi büyüledi. Sarayımızın bahçesinde bir prenses edası ile bir gezintiye çıktık. Güzel bir yürüyüş alanına sahip olan sarayımızı gezerken acıktığımızı fark ederek Hint restoranına gitmeyi tercih ettik. Berlin'de Türk, Arap, Hint ve daha birçok ülke mutfağı yemeklerini deneyerek kendinizi başka ülkelerde de hissedebilirsiniz. Bu konuda çok başarılılar. Türk dönerini Berlin'de denedikten sonra ne dediğimi daha iyi anlayacaksınız. Tabii alışverişi de unutmamak lazım. Almanya'nın en büyük meydanı olan Alexanderplatz aynı zamanda Dünya saati ve Televizyon Kulesi'nin (Fernsehturm) bulunduğu büyük bir alana sahip. Alışverişten sonra Televizyon Kulesine çıkarak tüm Berlin'i seyre dalebilir, yorgunluğunuza veda edebilirsiniz. Bense araba penceresinde şehri izlemeyi tercih ediyorum. Camı biraz indirerek şehrin kokusunu hissetmeyi seviyorum. Binaların yapılarını izlerken buluyorum kendimi çoğu zaman ya da gökyüzündeki kuşların dansını...

Berlin Işık Festivalini görmek nasip oldu bu gezimde. Berlin'in çeşitli mekânlarında yapılan bu festivale bende Brandenburger Tor'da Kevser ablam ile birlikte katıldım. Tabii bunu izlemek için evden biraz erken çıktık. İlk önce bir gündüz gözü ile çekimlerimizi yaptık, daha sonra yolun biraz aşağısında kalan ve Avru-

pa'da Katledilen Yahudilerin (Denkmal für die Ermordeten Juden Europas) anısına inşa edilen anıta gittik. Festival saati yaklaşıncı Brandenburger kapısına geri döndük. On iki sütun, altı giriş ve altı çıkış kapısından oluşan kapının ortasında bulunan yol sadece kraliyet ailesinin kullandığı yolmuş. Kapı üstünde ise Quadriga

bu yapıya ayrı bir hava katıyor. Festival saat dokuzda Brandenburger kapısına yansıtılan video ile başladı. Herkes elinde telefon ve kameraları ile birlikte bu anı bekliyordu, Bizde Kevser abla ile bu görüntüleri kayda almayı unutmadık. Her eve döndüğümüzde yorgunluktan ne hale geldiğimizi söylemeye gerek yok sanırım.

Gezdiğim süre boyunca yeni yerler keşfetmemin verdiği mutluluğu ve eski anıların gözümde tekrar canlanmasının vermiş olduğu duygusallıkla bu satırları yazıyorum. Tegel gölü, Merve ile birlikte çocukluğumuzda kuğuları beslediğimiz bu yere yıllar sonra yine birlikte gelmemiz hatıraların gözümde film şeridi gibi geçmesine neden oldu. Gölün kenarındaki basamaklara oturup biraz eskileri yâd ettik. Suyun ve gökyüzünün verdiği huzur...

Doğu ve Batı olarak Almanya'yı ayıran, 1989 yılında yıkılan Berlin Duvarı'nı gelip de görmemek olmaz. Annem ve abimle Duvar boyu yürüyüş yaptık. Sokak şarkıcıları ile karşılaşmamak imkansız bu şehirde. Tabi bizde biraz dinleyip yolumuza devam ettik.

Bir şehri sadece gezerek tanıyamazsınız. Gezdiğiniz şehrin tarihini bilmek size o şehri kalbinizde hissettirir. Şehrin binalarını kitap gibi okuyabilirsiniz o şehri

anlarsınız. O şehri tanımak istiyorsanız, kaybolun. Nasıl kayblursunuz bilmem ama kendinizi kaybedin, o zaman şehri herşeyiyle kuşatmış olursunuz. Bizde annemle U-Bhanlarda kaybolduk. Bir değil, iki değil hem de kaç kere. Yok o trendi, yok o otobüstü, kaç kere in bin yaptık Allah bilir. Sonunda bulduk mu? Bulduk. Checkpoint Charlie, Doğu-Batı geçiş alanı. Amerika ve Sovyetler Birliğinin karşılıklı beklediği üçüncü kontrol noktası. Daha fazla kaybolmayı göze alamadığımızdan yürüyerek yolumuza devam ettik. İlla kaybolmanıza gerek yok, sokaklarında dolaşın, bir yürüyün, bir bakın neler varmış neler yokmuş diye. Bizimde bir sonraki durağımız Gendarmenmarkt. Konser Binası (Konzerthaus) hemen önünde Friedrich Schiller heykeli, Alman ve Fransız Katedrallerinden oluşan

meydan oldukça sakin karşıladı bizi. Biraz oturup dinlendik. Görmem gereken yerler bitmemiştir daha, en azından nerede ne var bilmeliydim. Beş müzeden oluşan ve Müzeler Adası (Museumsinsel) adı verildiği yere doğru yürüyüp oradaki müzelere girmeyi niyetim. Hepsini mi kapalı olur? Hepsini mi restore edilir? Pandemi sürecinden de yararlanıp yeniden yapılandırmaya girişmişleri, beni kırık bir kalp ile döndürdüler. Bende soluğu Berliner Dom'da aldım. Yine bir tavsiye vereyim asla sonra yaparım demeyin, yapamıyorsunuz! Ben oturup Berliner Dom'u izlemek istedim, tekrar gelir girerim diye de içine girmemiştir. Yolcunun işini Allah bilir. Kendimi bir dahaki geldiğinde girerim diye avutuyorum artık.

Bu gezimde hep saraylara gitmişim, bahçelerinde dolaşmışım. Hepsini yapı bakımından ayrı ayrı anlatmayı düşünmedim değil ama gezdiğim yerleri sırasına göre yazmak bana daha cazip geldi. Lafı daha

fazla uzatmadan bir sonraki durağımıza geçelim. Bir misafirlilik çıkışı evlerinin yakınında yarım saatlik uzaklıkta bulunan Zitadelle Spandau Kalesine yürüyerek gittik. Avrupa'daki Yüksek Rönesans dönemin en önemli kalesi arasında olan Zitadelle sonbahar mevsiminin etkisiyle beni büyüledi. Zaten Berlin Eylül ayında güzeldir. Kurumuş yaprakların çıtırtısı eşliğinde...

Zamanımız gün geçtikçe daralıyor. Bizde nereye gezersek kardır diyerek düşüyoruz yola. Berlin'e bir saatlik mesafede, Potsdam'da bulunan Neues Palais ve Sanssouci Sarayı bu gezimin son durağı olarak sayabiliriz. Neues Palais, Saray konukları için yaptırılmış. Sarayın bahçesinde biraz dolandıktan sonra büyük bir değirmen ve çay bahçesinin bulunduğu alanda doyaya fotoğraflar çekindim. Kendimi o dönemde yaşıyormuşum gibi hissettim. Sanssouci Sarayı ise basamak basamak adeta çiçek bahçesine döndürülmüş.

Zemine inildiğinde bizi havuz karşılıyor ve birazda olsa bizi serinletiyor. Saray bahçeleri ihtişamı ile göz dolduruyor. Bahçede gezerken kaybolma ihtimaliniz yok değil. Yürümekle bitiremediğimiz bu saraydan istemeye istemeye ayrılıyor.

İki hafta kalır geliriz dediğimiz tatilimiz iki ay sürdü. Anlatamadığım ve yazı daha fazla uzamaması adına bazı yerleri atlamak zorunda kaldım. Pandemi sebebiyle bir çok yerin kapalı olması da gezimi sınırlandırmış oldu. Sonuna kadar memnundum. Sonuna kadar gezmenin verdiği heyecan içindeydim. Berlin'e ise güzel bir veda etmem gerekiyordu. Tekrar geldiğimde beni daha güzel karşılaması için. Kasım ayının başında olduğumuzdan yapraklar artık dökülmüş, soğuk iyice bastırmıştı. "Unter den Linden" yani İhlamlar Altında Brandenburger Kapısına kadar yürüdüm. Kurumuş yaprakların arasında Berlin Masalının sonuna gelmiş bulundum.

Yolculuğum devam ediyor, bir başka masalda buluşma duasıyla...

rıza turizm
seyahat acentası

GEZMEK İÇİN..

444 0 818

www.rizaturizm.com

Hoca Nasreddin Diyarı “SİVRİHİSAR”

Yazı ve Fotoğraflar: Salih Doğan

Yaklaşık bir yıldır sıklıkla Ankara'dan Eskişehir'e gidip geliyorum. Yol sizi Polatlı'dan bir süre sonra uzaklarda sivri kayalıkların bulunduğu yöne doğru alıp götürüyor. Her defasında yol güzergâhımda bulunan bu kadim Anadolu şehri Sivrihisar'ı gezmek fikri tazeyken bu defa ertelemek istemiyorum. İç Anadolu'nun kuzey bölgesinde bulunan Eskişehir'in en büyük ilçesi olan Sivrihisar tabelasını takip edip içeriye giriyorum.

Pandemi günleri ramazan ayı üstelik sınırlı bir zaman aralığında olabildiğince görmeyi istediğim tarihin izlerini yaşatan mimari eserleri görmek, hissetmek ve hisardan Sivrihisar panoramasını izlemek istiyorum. Sivrihisar kayalıkların eteklerinde kurulmuş olan bu yerleşim merkezinin Roma Bizans dönemindeki ismi "Spaleia" olarak bilinirken Selçuklular döneminde "Karahisar" adını almıştır. Tarihi çok eskilere dayanan bu Anadolu

şehrimiz Friglerden başlayıp, Romalılara, Selçuklulardan, Osmanlılara oradan da günümüze kadar uzanan büyük bir tarih yolculuğunda yaşamış olup bu medeniyetlerin kültürel mirasını taşıyan önemli bir şehrimizdir.

Sağımda Frig Kralı Midas'ın meşhur Antik Pessinus kenti tabelasını geçerek şehir merkezine uzun bir bulvardan giriyorum ilk gözüme çarpan Sivrihisar'la ismi müsemma olmuş meşhur nüktedan Hocamız Nasreddin'in heykeli oluyor. Şehrin merkezine ulaşıp Ulu Cami ve Alemşah Kümbetini gördüğümde burası kadim şehrin kalbi olsa gerektir deyip aracımı uygun bir yere park edip heyecanla binlerce yıllık ahşap direkli bu ulu mabedi keşfetmeye başlıyorum.

Ahşap Direkli Ulu Camii

İlk durağım Anadolu'muzun yaşayan en büyük ahşap camisi Orta Asya çadır üslubunu andıran görünümüyle "Ahşap direkli Ulu Cami" şehir ölçeğinde kapladığı alan ve özellikleri itibarıyla hakikaten muhteşem bir mabet. Caminin ön cephe girişinde hemen sağ tarafta cami tarihine dair çerçevesi pano bilgilerine

bakıyorum ilk önce; Caminin tarihi çok eski, Eski Kitabeye göre yapım tarihleri 1231-1232 yıllarına tekabül ediyor. Binanın banisi olarak görülen isim Sivrihisarlı Kadı Leşker Emir Celaleddin Ali Bey. Lakin cami bugünkü günlerine Selçuklu döneminde, 1275 yılında Mevlana Celaleddin Rumi Hazretlerinin müritlerinden Eminiddin Mikail tarafından yaptırıldığı şekliyle ulaşmıştır. Osmanlı döneminde 1440 yılında İstanbul Şehremini Hızır Bey bu güzel camiyi aslına uygun olarak onarımını yaptırmıştır.

Ahşap Direkli Ulu Caminin duvarları kesme taşlardan yapılmış olup dört kapısı mevcuttur. Çoğunluğu ardıc ve sarıçam ağacından oluşan 67 sütun üzerine inşa edilmiş muhteşem yapının içinde adeta uzun servilerle dolu bir orman içindeymiş gibi hissediyorsunuz kendinizi. Direkler, iç mekânı, mihraba paralel 6 şahına ayırmaktadır. Ahşap direklerde kullanılan ahşap sütun başlıkları yanında 19 tanesinin üzerinde sütun başlığı olarak Pessinus antik kentinden başkaca yapılardan alınarak getirilerek kullanılmış bir kısım farklı üsluplarda mermer sütun başlıkları caminin görkemini bir kat daha artırmış. Ahşap direklerden 6 âdetinin üst kısımları: geometrik şekiller, baklava dilimi levhalar, yeşil ve siyah kalem işi boyalar, palmetler ve bitki motifleriyle bezenmiş

olduğunu görüyoruz. Bu tarafıyla bana Özbekistan'daki ahşap muhteşem yapıları çağırıyordu. Gidenler bilir ahşap mimaride çok yaygın olarak sütunlarda oyma ve bezeme buradakinin aksine sütunların alt kısmında kullanılmaktadır. Lakin ahşap sütun başlıkları kalem işi süslemelerle muhteşemdir. Ahşap direkler mermer sütun kaideler üzerine oturtulmuştur. Camide aydınlatma için orta çatı kısmına küçük bir aydınlatma kubbesi yapılmıştır.

Anadolu Selçuklu dönemine ait cami

minberi gerçekten nadide bir eser; 1924 yılında Kılıç Mescit camisinden alınarak buraya getirildiği bilinmektedir. Kitabesinde: 1245 tarihi yazılmış olan minber horasan işi Türk motiflerinin müthiş bir ahenk içinde yorumlandığı Kündekari yapım tekniği ile ceviz ağacından oluşturulmuş kabartmalarla bezenmiş Selçuklu ahşap işlemeciliğinin eşsiz bir eseri olarak bu kültürel miras minberin en önemli yanı sahip olduğu kanatlı kapısı kapatıldığında sivri kemerle oluşan taş altında

kapıya işlenen Ayet-el Kürsidir.

Cami ülkemizin sahip olduğu en önemli ahşap mimari kültür mirasları arasında olup Sivrihisar Belediyesi'nin 2015 yılında yaptığı başvuru neticesinde Ulu cami, UNESCO tarafından "Dünya Kültür Mirası" geçici listesine dâhil edilerek koruma altına alınmıştır.

Ulu camiden sonra hemen arkasında bulunan Alemşah Kümbetini geziyorum.

Alemşah Kümbeti

Ahşap Direkli Ulu caminin kuzeyinde yer alan Alemşah Kümbetinin çevresi park ve sosyal dinlenme alanı olarak düzenlenmiş olup kümbet eskilerde medrese alanı içindeymiş.

Kümbet şimdilerde dönüşüm çalışmalarında nedense eski orijinal formunu korumak yoksa yeniden oluşturmak, canlandırmak yerine bu çeşit kolaycı uygulamalara yöneliyoruz maalesef. Bilinen meşhur Selçuklu kümbetlerinden biri diye düşünüyorsunuz ilk bakışta lakin yakın detay incelemeleri bizi tarihi çok gerilerine Orta Asya'ya ata topraklarına kadar götüren imler, işaretler, semboller ve figürlerle eski inanış izleriyle buluşturuyor. Melik Şah'ın şehit kardeşi Sultan Şah için yaptırdığı bu kümbet 1327-1328 yıllarına tarihlenmiştir. Dıştan yuvarlak gövdeli türbenin iç kısmı kubbeli dış kısım ise piramidal külah olarak inşa edilen kümbet 2 katlı tipik Selçuklu kümbetidir. Yine

sekizgen kasnak üzerine kare kaide kübik gövdeli bir kümbet yapısı kesme taş, mermer ve ara ara tuğla duvarla inşa edilmiş bir yapıdır. Değişik yıldız, hayvan başları balık figürleriyle bezemiş olup balık figürlerinin burç sembolü olduğu tahmin edilmektedir. Alt katta mezar kısmı bulunmakta olup Selçuklu motifleriyle bezenmiştir.

Camisiz Minare -Kılıç Mescit Minaresi

Kümbet ziyaretimin ardından parktaki görevlinin tarifıyla güzel eski renkli Sivrihisar evleri arasından camisi olmayan minareye ulaşıyorum. Küçük Kağrı pazarı denilen bir meydanın içinde zarif, mavi göğe uzanmış bir elif misali, adeta Sivrihisar'ın şahadet parmağı gibi duruyor Kılıç Mescit Minaresi. Kılıç minaresi; Sivrihisar kılıç hakkıyla fethedilmiş olmasından mütevellit ve dahi kılıca dayanılarak ilk hutbenin okunduğu mescit olmasından dolayı bu ismi almış. Sivrihisar'ın en önemli sembol eserlerinden biridir. Aslen ahşap bir yapı olan bu mescidden geriye sadece günümüze bu minare ulaşmıştır. Minare eskiden var olan caminin batı tarafında bulunmaktadır.4 basamaklı bir merdivenle Minarenin kapısına çıkabilirsiniz.53 basamaklı minarede biri şerefe peteklik altında, diğeri külahın altında olmak üzere iki camgöbeği yeşili

çini kuşak mevcuttur. 4 büyük basamakla çıkılır. Günümüzde yapılan düzenleme ile minarenin etrafı açık havada namaz kılınabilecek durumdadır.

Saat Kulesi-Seyir Terası

Tarihi evler arasından yürüyerek nefes nefese tepeye ulaşıyorum evi hemen oracıkta kulenin üzerine inşa edildiği yere yakın oturan bir teyze bana nereden geldiğimi sorup soruşturduktan sonra bölgeyi tarif ediyor önce cam seyir terasına çıkıp sonra kiliseyi ve açık hava heykel müzesini gezebileceğimi söylüyor sağ olsun. Sivrihisar'ın kuzey tarafında kayalıklar üzerine yapılmış kuleye çıkış için zikzaklı platformlar oluşturulmuş sizi yormadan kuleye ulaştırıyor. Manzara enfes. Kayasaat'te denilen bu terastan Sivrihisar Panoraması size alabildiğine ufka kadar gözlerinizin önüne seriyor... Camiler, hamamlar, minareler, önemli yapılar, kırmızı kiremitli çatılar ve yer yer yeşillikler. Şehir silüetinin önemli karakterlerinden biri olan kule içinde pirinç bir çan olup belirli

aralıklarla çan sesini duymanız mümkündür. 1899 yılında dönemin Kaymakamı Mahmut Bey ve Belediye Reisi Yüzü güllü Hacı Mehmet Efendi tarafından yaptırılmıştır. Kare prizma gövdeli 12 metre olarak inşa edilen kulenin saati Avrupa'dan getirilmiş olup haftada iki defa kurulmaktadır. Kulenin alt kısmında bulunan şanlı bayrağımız Sivrihisar'ın her yerinden görülebilmekte ve nazlı nazlı dalgalanmaktadır.

Açıkhava Heykel Müzesi

Kulenin arka tarafından yürüyorum aşağıya doğru sivri hisar etekleri yemyeşil. Doğaya belli aralıklarla yayılmış Sivrihisarlı Heykeltıraş Metin Yurdanur tarafından yapılan heykeller aşağı kilisenin bahçesine kadar yamaçlara yerleştirilmiş 100 adet heykelden açık hava heykel müzesini oluşturmuş. Dağın yamaçlarına konuşlandırılmış 100 heykel mevcut. Anadolu tarihi açısından önemli sembol isimler Alâeddin Keykubat, Mustafa Kemal Atatürk, Kazım Karabekir, Âşık Baba, Bektaşî Dervîşi Gül Baba, Balıkçılar, Demirci Ustası, Kartal, Keçi, Pilot, Kırkpınar ağalarından Hüseyin Şahin, ünlü Türk Halk Müziği sanatçısı ve derleyici Muzaffer Sarısözen, Yaşar Kemal, Nene Hatun, Yunus Emre, Karacaoğlan ve Nasreddin Hoca heykelleri sergilenmektedir. Ülkemizdeki açık hava sergilemelerine iyi bir örnek olduğu söylenebilir.

Surp Yerortuyun Ermeni Kilisesi

Anadolu'daki üç büyük kiliseden biri olan bu tarihi Surp Yerortuyun Ermeni kilisesi de yine Sivrihisar'ın sembol yapılarından biridir. Saat kulesinin bulunduğu kayalık eteklerinde yerleşik eski Ermeni mahallesinin ortasında yer almaktadır. Osmanlı Sultanı Abdulmecid'in fermanı ile 1853-1856 Kırım Savaşı esnasında Kırım ve Kafkasya'dan gelen göçmen Ermenilerin kilisesi olarak kullanılmıştır. 1876 yılında bir yangında hasar gören kilise 1881 yılında Patrik Nerses Varjabedian döneminde mimar Mintes Panoyat tarafından yeniden inşa edilmiştir. Yapının tamamında yerel kızıl taş kullanılmış olmasından dolayı aynı zamanda "Kızıl Kilise" olarak da bilinmektedir. Bu anıtsal yapıya batı yönünde kapısında melek figürlerinin bulunduğu harika taş işçiliğine sahip kapıdan girilmektedir. Kilise birçok yazıt ve kitabeye sahiptir, iki tarafında çan kuleleri mevcut olan Kilise şu an restore edilmiş olup yerli ve yabancı turistler tarafından ziyaret edilmektedir.

Vakit akşam ve iftara çok kalmadı kısa süre içerisinde binlerce yıllık tarihi ve kültürel mirasa ev sahipliği yapan şirin Anadolu şehrimizi keşfetmek kolay değil. Bu kadim şehrin gezip görülmesi icap eden çokça eserleri mevcut olup ilk akla gelenler arasında ünlü kral yolunun geçtiği ve Kybele tapınağının bulunduğu Pessinus antik kenti, Kurşunlu Camii, Gavur Hamamı, Aziz Mahmud Hudayi Camii, Kilim Müzesi, Akdoğan Mescidi, Hazinedar Camii, Hoşkadem Camii, Çardak Hamamı, tarihi çeşmeler, üç kıtadan kuşların konakladığı Balıkdamı Kuş Cennetini ilk bakışta olmazsa olmazlar arasında saydıktan sonra kalan bu eserleri başka bir ziyaretimize reserve edip Eskişehir'e iftara yetişmek üzere yola koyuluyorum. Gün batımında güneşin bulutlarla dansını izlerken biraz yorgun lakin tarihin farklı dönemlerine dair tanıklık ettiğim güzel bir yolculuk yapmış olmanın sevinciyle Sivrihisar'a veda ediyorum...

KURBANINI PAYLAŞ

Kurbanınızın Kesim Videolarını Ulaştırıyoruz.

**YURTDIŞI
BÜYÜKBAŞ
HİSSE**
850 ₺

**YURTDIŞI
DEVE HİSSE**
1100 ₺

**YURTDIŞI
KURBAN**
1500 ₺

AFGANİSTAN HİSSE: 1000 TL - SURİYE HİSSE: 1650 TL - GAZZE HİSSE: 2600 TL

BANKA HESAP NUMARALARIMIZ

 Ziraat Bankası
 Vakıf Bank
 KUVEYT TÜRK
 PttBank

TR15 0001 0025 2859 5926 1150 05

TR69 0001 5001 5800 7297 8056 31

TR92 0020 5000 0067 2359 2000 01

TR98 0080 7013 6150 6354 4460 01

HESAP ADI RİDA ULUSLARARASI YETİM DERNEĞİ

Online Bağış

www.ridader.org.tr

Telefonla Bağış

0332 234 1616

* Kurban organizasyonundan artan miktarlar bölgelerdeki Yetimler ve Talebelerin İslami Eğitim Faaliyetlerinde kullanılmaktadır.

RİDA

ULUSLARARASI YETİM ve MUHTAÇLARA YARDIM DERNEĞİ

Paylaş ki

"KARDEŞ" OLASIN

BU EVDE HER ŞEY DOĞAL

Söyleşi: Julide Yıldız Fotoğraflar: Sümeyra Çobanlar

Kendisi ve ailesini doğal beslemek için yola çıktı. Kullandığı her şey doğal olsun istedi, şimdi böyle düşünenlerin taleplerine yetişemiyor. İçerisinde hiçbir katkı maddesi bulunmayan, yiyecekler, temizlik ürünleri, kozmetik malzemelerini evinde yapmaya başlayan Sümeyra ile konu hakkında bir söyleşi gerçekleştirdik.

Bize biraz kendinizden bahseder misiniz?

Ben Sümeyra 34 yaşında her şeyden önce 3 evlat emanetçisi bir anne,onun dışında yıllarını hafızlığa vermiş ve hala bir çok yerde öğrenciliği devam eden sürekli yeni şeyler öğrenmeye çalışan bir ev hanımıyım.

Neden bu ürünleri üretmeye başladınız?

Aslında sabunculuk bizde dededen gelme baba mesleği diyebilirim. Dedem, babam amcalarım yıllarca deterjan üretimiyle ilgilendiler çocukluğumda, babamın evimizin bodrumunda sabun denemeleri yaptığını hatırlıyorum ama ben onların kimyasal olduğunu bildi-

ğim için hiç aklıma gelmezdi bir gün bu işin içine gireceğim. Zaten sürekli doğal beslenmeye dikkat eden, doğal, helâli, temiz arayan bi insanım, birgün bi arkadaşımın sabunların içeriğinde domuz yağı olduğunu duydum kimyasal olduğunu zararlı olduğunu biliyordum ama helâl olmadığını hiç düşünmemiştim tabi biraz araştırdım ve maalesef doğruydum. O günden sonra önceleri helâl temiz içerikli sabun arayışına girdim sonra bu işin eğitimi olduğunu evde, yenilebilecek kadar doğal yağlardan sabun yapabileceğimi öğrendim ve sabun üretmeye karar verdim.

Doğal beslenmek herkesin hakkı ama biraz zor sanırım, doğal ürünlere ulaşmakta zorlanıyor musunuz?

Elbette doğal beslenmek herkesin hakkı ilk zamanlarda daha zordu ama yıllar geçtikçe daha ulaşılabilir oldu bizim için artık her şeyi internetten bulabiliyoruz. Bence biz gayret edersek talep arttıkça daha da ulaşılabilir olacak inşallah.

Kendinizin dışında başkaları da bu ürünleri tüketsin istediğiniz için mi üretim yapıyorsunuz? Talep var mı?

İnsanlar bu konuda bilinçlendiler mi?

İlk zamanlar doğala ulaşmakta o kadar zorlandım ki Türkiye şartlarında gerçekten maliyetli oluyordu. Onun için fiyatları en alt seviyede tutarak sevdiğilerimde bu ürünlerden faydalansın istedim. Doğal olan her şey herkesin ilgisini çekiyor aslında dediğim gibi ilk zamanlar ulaşılması çok meziyetli olmasından dolayı ve yıllardır süre gelmiş alışkanlıklarımızı bırakmak çok kolay olmadığı için önemsenmiyor. Etrafıma sürekli anlatmaya çalışıyorum ürünleri verdiğim kişilerde şifasını görüp memnun olunca insanlara güven geliyor ve talep artıyor. İnsanlarında bu konuda bilinçlenmeye başladığını düşünüyorum en azından kendi çevremdekiler şimdilik öyle.

Bize biraz sabunun yapılışından bahseder misiniz? Sabunların ne gibi şifaları var?

Öncelikle bizim yaptığımız sabunlar soğuk proses olduğu için pişirilmiyor ve içerisindeki yağlar şifasını kaybetmiyor. Seçtiğimiz doğal yağlarla kostiğimizi buluşturup 24 saat dinlenmeye bırakıyoruz sonra dilimleyip 40 günlük gü-

zelliğe uykusuna yatırıyoruz. Anlatılması kadar kolay değil tabi ki bu işlemler bazen yağlarını da kendimiz yaparsak bir sabunun oluşması 60-70 günü bulabi-

liyor. Mesela defneli kükürtlü ardıç katranlı sabunlarımız oluyor özellikle sedef egzama mantar hastalıklarına çok iyi geliyor, aktif karbonlu sabunum sivilce akne problemi olan ciltlerin en sevdiği,

Çörekotu yağlı sabunum hem saç hem cildi güzelleştiriyor, Sarımsak sabunum saç dökülmesinin bi-rebir ilacı, pirinç sütlü, keçi sütlü, yeşil çaylı, ısırganlı, güllü, lavanta-lı, daha saymakla bitmez binlerce çeşit sabunumun hepsinin ayrı ayrı şifaları saymakla bitmez.

Herkes evinde sabun yapabilir mi?

Elbette herkes evinde sabununu yapabilir ama eğitim alınması şart çok ince püf noktaları var.

Belirtmek istediğiniz başka konular var mı?

İnsanlar şunu unutmasın aslında sadece suyla bile temizlik yapıla-bilirken temizlik malzemesi adı altında satılan kimyasallarla aslın-

da hem kendimizi hem dünyamızı kirletiyoruz. Evlatlarımıza, torunla-rımıza temiz bir dünya bırakmak istiyorsak ilk olarak kimyasal ve sentetiklerden kurtulmamız ge-rekıyor. Şuan denizlerimizin hâli malum maalesef ne kadar üzücü bir durum bunun için ilk olarak en azından evdeki atık yağlarımız-la arap sabunu yapabiliriz. Buda benden herkese hediye olsun.

EVDE ARAP SABUNU YAPMA TARİFİ

Malzemeler:

- 1000 gr atık yağ (kızartma yağı)
- 190 gr KOH (Potasyum Hidroksit)
- 500 gr su

Arap Sabunu Tarifi:

Suyun içine KOH'u azar azar ekleyip çözünene kadar karıştırıyoruz. Yağı bir tencerede ılıyana kadar ısıtıp KOH çözeltisini üzeri-ne ekliyoruz. Hem ısıtıp hem blender ile ya da el çırpıcısıyla mat beyaz/mat sarı renk alana, homojen olana kadar karıştırıyoruz. Güneşi bol yerde yaşıyorsanız sonrasında cam kavanoza alıp güneşin ısıyla jelleştiriyoruz. Değilse kontrollü ve düşük ısıda, katılaşıncaya azar azar su ekleyip açarak, jelleşme ger-çekleşene kadar bu işlemlere elde karıştırarak devam edi-yoruz. Tabiki sadece bu tarifile kalınmamalı internetten de biraz araştırma yapılırsa çok güzel işler çıkar ortaya inşallah. Şu önemli notları okumadan başlamamalısınız: *KOH tehlike-li ve aşındırıcı maddedir. Yağları sabunlaştırmada kullanılır ve güvenli formül içinde kullanılırsa tamamen sabuna dönüşerek tıpkı atık yağ gibi tehlikeli bir maddeyken faydalı bir maddeye dönüşür. Kullanırken koruyucu güvenlik önlemleri almak, ke-sinlikle solumadan açık havada karıştırmak gerekir. Formül ha-cim (ml) ile değil ağırlık (gr) ile ölçülmelidir. İnternet aramasına potasyum hidroksit yazdığınızda çıkacak herhangi bir markayı alıp kuru ve ağzı kapalı saklamalısınız.

Size bu yolculuğunuzda başarılar diliyoruz. Sümeyra'nın instag-ram sayfasını bir ziyaret edin derim ***kastilya_doğalbakim***

köşe bucak Dünya

SEYYAHIN SEYİR DEFTERİ

Dünyanın doğusunu, batısını, kuzeyini, güneyini sizler için köşe bucak geziyoruz. Gezip gördüğümüz ülkeleri her yönüyle sizlere aktarmaya çalışıyoruz.

Olur da bir gün sizlerinde yolu bu ülkelere düşerse; nereleri gezmeli, nerede kalmalı, ne yemeli, nereleri görmeden asla dönmemeli gibi pratik alternatifli bilgilerin yer aldığı programı **Ali Sami Palaz** hazırlayıp sunuyor.

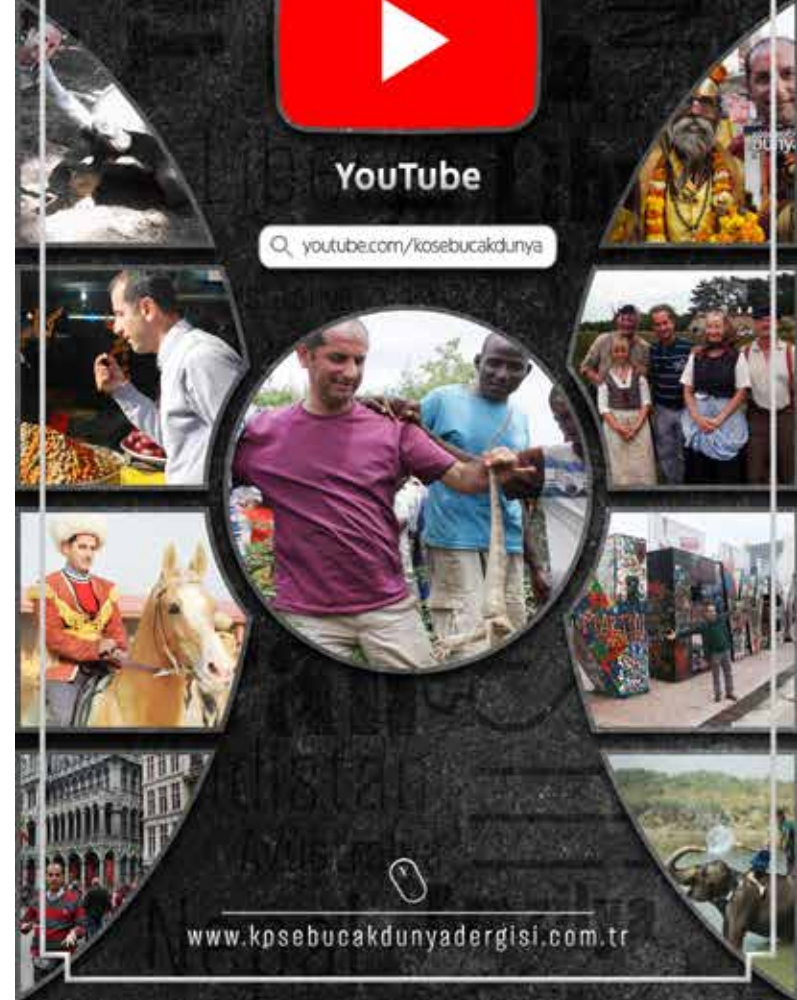
Köşe Bucak Dünyanın kapıları sizler için açılıyor.

İYİ SEYİRLER

YouTube

youtube.com/kosebucakdunya

www.kpsebucakdunyadergisi.com.tr

A woman with long dark hair, wearing a blue and white patterned dress, stands in a forest, pointing her right hand towards a large, rocky mountain peak in the background. The mountain is covered in dense green forest and has a small building visible on its side. The sky is bright and clear.

MAÇKA'NIN SİMGESİ: SÜMELA MANASTIRI

Gökyüzüne yükselen yeryüzündeki
sanat eseri

Yazı ve Fotoğraflar: **Prof. Dr. Zerrin Şentürk**

Binlerce yıllık tarihi geçmiş, denizin mavisi ve doğanın yeşili ile kucaklaşan şehirdir Trabzon. Yaylaların, ormanların çevrelediği vadilerin meydana getirdiği eşsiz güzellikleriyle bir doğa harikasıdır; Trabzon'un ilçesi Maçka. Tarihi ve mimarisi ile dikkat çeken ünlü bir manastıra ev sahipliği yapar; Sümela Manastırı'na. Maçka'nın sembolüdür; kalbinin attığı yerdir Sümela Manastırı.

Trabzon'a gittiğimde, Maçka'nın yaylalarında fotoğraf çekmeye başlamadan önce Sümela Manastırı ilk uğrak yerim oldu. Tripodumu kurup fotoğraf makinesi çekim için hazırladığım sırada yağmur çiselemeye başlamıştı ki ilk kadrajım hafıza kartına çoktan kaydedilmişti. Yağmur durduktan sonra diğer kareler peş peşe gelmeye başladı. Göreni büyüleyen, rüya alemine sürükleyen bu müthiş mimari karşısında heyecanlanmamak mümkün değildi. Gökyüzüne yükselen yeryüzündeki sanat abidesi tüm heybetiyle karşımda duruyordu. Baktıkça adeta daha da yükseliyor hissi uyandırıyor; böyle bir eserin insan eliyle yapılmış olması düşündürücü ve şaşırtıcıydı.

Yürüyerek ve zorlanarak çıktığımız kıvrımlı ve yokuşlu bir yoldan, yüzyıllar önce ve o zamanın teknolojisi ile bu denli görkemli bir yapının sarp bir yamaçta kurulması inanılmazdı. "İnsan ötesi bir güç yardım etmiş olmalıydı"

diye düşünmeden duramadım o an. Bu düşüncelerle motivasyonum zirve yapmış bir durumda, büyük bir zevkle değişik açılardan fotoğraf çektikten sonra manastırdan bir hayli uzak olan seyir terasına gitmek için yola koyuldum. Seyir terasından bakıldığında ise görüntü masalsı bir havaya bürünmüştü; ormanların arasında küçük bir inci tanesi gibi gizemli bir şekilde kendini gösteriyordu Sümela Manastırı.

Meryem Ana adına yapılan Sümela Manastırı denizden 1150 metre ve vadi-den yaklaşık 300 metre yükseklikte yer almaktadır. Panagia (Meryem Ana) Deresi'nin batı yamacındadır. Karadağ'ın Altındere Vadisi'ne hakim eteklerinde, sarp bir kayalık üzerinde kayaların oyulması ile yapılan Sümela Manastırı, "Rum Ortodoks Kilise ve Manastır Kompleksi" dir.

Manastırın yapılışı ile ilgili olarak, bir efsaneye göre, biri İstanbul'da diğeri Atina'da yaşayan Barnabas ve Sophronios isimli iki keşiş, Havarî St. Lucas'ın yapmış olduğu ve "Meryem Ana'nın bebek İsa'yı kollarında tuttuğu" ikonanın, bir dağa geldiğini ve Meryem'in "bu dağa bana bir ev yapın" dediğini görürler rüyalarında. Birbirinden habersiz deniz yoluyla Trabzon'a gelen iki keşiş Karadağ'a geldiklerinde, buldukları bir mağarada rüyalarında gördükleri ikonayı görürler. Bunun üzerine mağaranın önüne duvar

örerek mağarayı kiliseye dönüştürürler ki böylece manastırın ilk temelleri atılmış olur.

Kilisenin manastır şekline dönüştürülmesi ile ilgili 1000 yıllık dönem bilinmemekle birlikte, yerel efsanelere göre kilisenin 4. yüzyılda kuruluşundan sonra, 6. Yüzyılda İmparator Anastasios döneminde kiliseye yeni yapılar eklenir. İmparator Justinianos döneminde de General Belisarios tarafından eklentilere devam edilir. Kilisenin manastıra dönüştürülmesinin ilk dönemi 14. yüzyılda, Trabzon Komninosları İmparatorluğu'ndan III. Aleksios zamanındadır. Manastırın esas kurucusu olduğu, fresklerde ön plana çıkarılmasından anlaşılmaktadır. III. Aleksios Manastır'a yeni bir şekil vererek, 17 metre yüksekliğinde, 40 metre uzunluğunda, 14 metre genişliğinde ve 72 odalı bir manastır şekline getirmiştir ve tam bir düzen sağlamıştır. 18. yüzyılda ise birçok bölümü yenilenmiş ve duvarlar freskler ile süslenmiştir. Trabzon'un 1914-1918 yıllarında Rus işgali sırasında, manastıra el konulmuş ve sonrasında tamamı ile boşaltılmıştır.

Sümela Manastırı'nda Ana Kaya Kilisesi, Kutsal Ayazma, şapeller, kütüphane, mutfak, yemekhane bölümleri ve öğrenci odaları bulunmaktadır. Kaya Kilise'nin iç ve dış duvarları, manastır ve kiliselere özgü olan Hz. İsa'nın, Hz. Meryem'in ve havarilerin hayatlarını an-

latan fresklerle süslenmiştir. Hristiyanlar tarafından en önemli ve değerli nokta, fresklerin içinde en önemlisi olan Hz. İsa ve Hz. Meryem'in birlikte tasvir edildikleri freskin bulunduğu yerdir.

Etimolojik açıdan incelendiğinde, Sümela Manastırı ismini, dayandığı Karadağ (Oros Melas) dan alır. Manastır'ın gerçek ismi "Karadağ'daki Tanrı Anası"

anlamına gelen "Panagia Stou Melas" tır.

Hristiyan Rumlar Mela Dağı'ndaki Panagia İkonu'ndan bir şey istedikleri zaman "Stou Mela" derlermiş. Bu isim zamanla "Sou Mela" şeklinde telaffuz edilerek, günümüzde "Sümela" ismiyle söylenmeye başlanmıştır.

Kuruluşundan günümüze kadar birçok dönem onarılmış olmasına rağmen,

hala tüm ihtişamıyla ayaktadır Sümela Manastırı; insan ruhunu Tanrı'ya yükseltircesine. İnançla taçlandığı dünyaya bakışını mimaride yansıtır; yerçekimini hiçe sayan vakur duruşuyla.

Zarafetle mükemmelliği bir arada taşıyan bir sanat eseridir; tarihin sürekliliğinin bir simgesidir; Maçka'nın göz bebeğidir Sümela Manastırı.

PORTFOLYO

Ragıp Sarı : Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Andırın Meslek Yüksekokulunda Öğretim Görevlisi olarak görev yapan Ragıp Sarı, fotoğraf serüvenine yüksek lisans arazi çalışmalarının başladığı 2007 yılının sıcak bir haziran ayında kelebeklerin peşinden koşarak, çevresindeki doğanın detaylarını gözlemleyerek başlamıştır. O günden bugüne fotoğraf çekimlerine ara vermeden devam etmektedir. Bir Orman Yüksek Mühendisi ve Akademisyen olan SARI; kuş, makro, manzara gibi farklı kategorilerde fotoğraflar çekse de asıl ilgi alanı insan-mekan-eylem üçleminde belgesel tarzda fotoğraflar çekmektir. SARI, farklı yerlerde farklı

kültürlerde insanların farklı yaşamlarına tanık olmayı ve onlarla bir süre olup onları fotoğrafılamayı ve gün sonunda ise estetik kaygıyı gözeterek o güzel anları somutlaştırmanın tarif edilmez bir duygu olduğundan bahsetmektedir.

Ragıp Sarı, fotoğraf hayatı boyunca birçok fotoğraf yarışmasında ulusal ve uluslararası ödülleri olan yine aynı şekilde birçok fotoğraf sergilerinde bireysel olarak yer almış, sanal dergilerde ve bazı fotoğraf sitelerinde detaylı fotoğraf eleştirmenliği yapmış biridir. Birçok fotoğraf deneği başta olmak üzere farklı platformlarda fotoğraf sunumları ve söyleşileri de gerçekleştirmiştir. Halen Öğretim Elemanı ol-

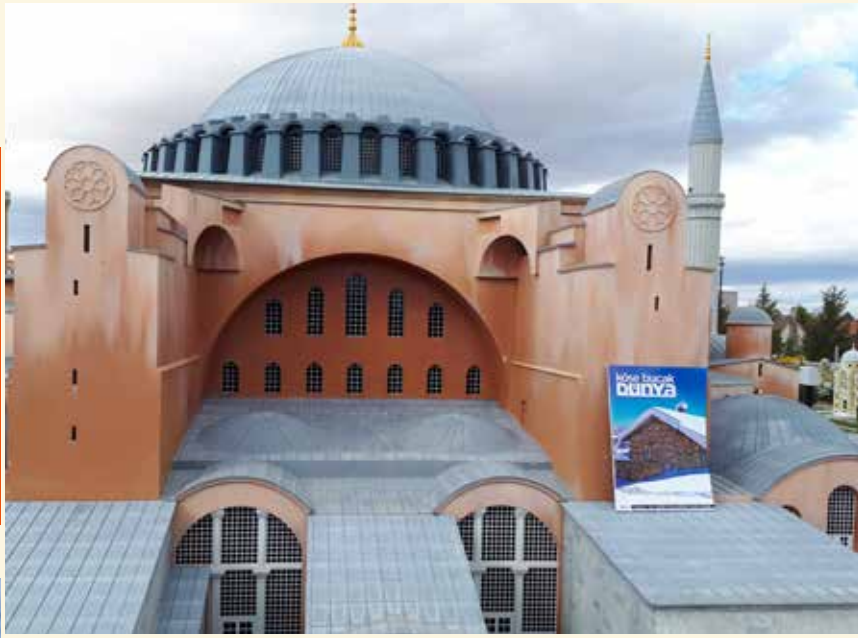
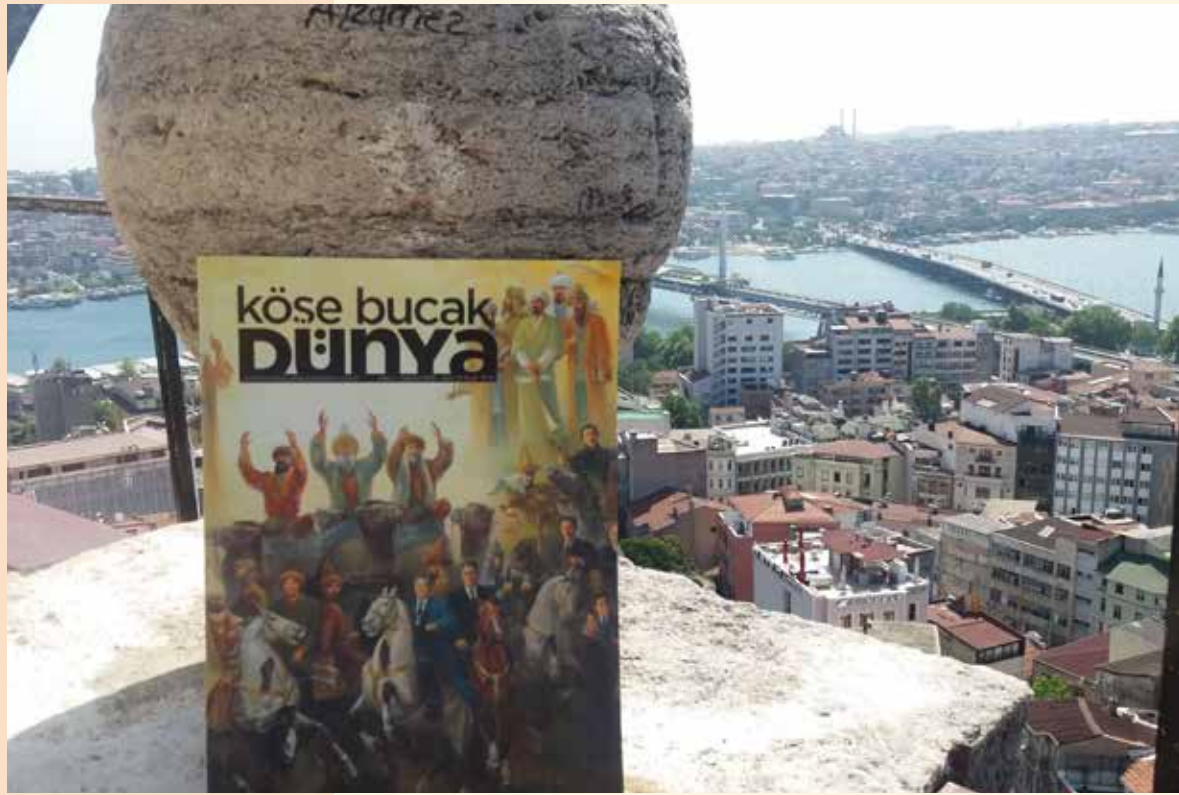
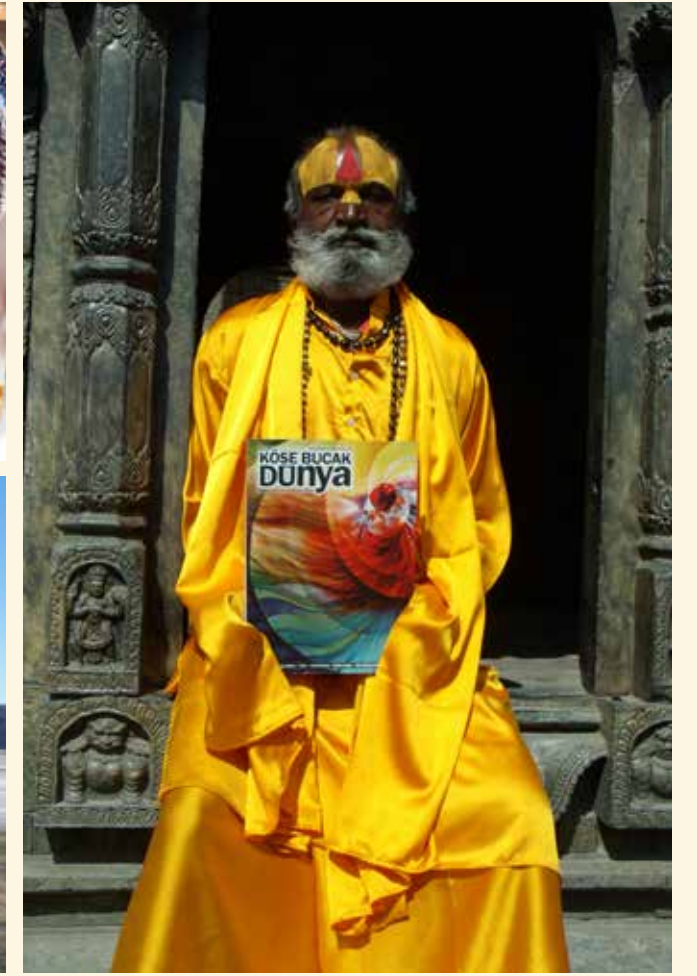
duğu üniversitede Doğa Fotoğrafçılığı dersini vermektedir. SARI, en güzel fotoğrafını hiçbir zaman çekemeyeceğini bildiğini söylese de insanları tanımak ve hayatın acısının, tatlısının, güzelliklerinin daha detaylı şekilde farkına varmak için fotoğrafı araç olarak görmeye, insanlara ve doğaya fotoğraf makinesiyle birlikte tüm saygısı-sevgisi ile yaklaşmaya devam edeceğini söylemektedir. Ayrıca Sarı, fotoğraf çekmeyi uzun zaman sürdürmek ve bu uğraşı hem gerçek hem de kalıcı bir sevgi haline dönüştürmek isteyenlere profesyonel düşünmelerini fakat amatör ruhlarındaki masumiyetlerini korumalarını tavsiye ediyor. Sarı, evli ve bir çocuk babasıdır.

DÜNYA KAZAN BİZ KEPÇE

İziSüt

+90 332 355 37 95

Fatih Mahallesi İnce Mehmet Sokak 42030 Karatay / KONYA - TÜRKİYE

www.izisut.com.tr

izisut@izisut.com.tr

K - Q
TSE-ISO-EN
900

G - F
TSE-ISO-EN
2200